

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

MESTO KRUPINA

Na obdobie rokov **2024 - 2030**

Vypracoval: Mgr. Ivana Kulichová

PRÍHOVOR PRIMÁTORA MESTA

Vážení Krupinčania,

keď nahliadneme do výkladového slovníka slovenského jazyka, zistíme, že slovo sociálny znamená spoločenský, vzťahujúci sa najmä na ľudskú societu, týkajúci sa vzájomných vzťahov ľudí a ich úsilia o zlepšenie spoločnosti, ako takej. Zlepšovanie má nastávať vo vzťahu jedinca k spoločnosti, ale aj opačne - spoločnosti k jedincovi.

Súhrnne možno povedať, že konečným cieľom je dostať spoločnosť a podmienky pre život jednotlivca v nej na humánne vyššiu úroveň, a to najmä v širokom kontexte materiálnych, kultúrnych, etických a morálnych potrieb človeka. A platí axióma, že čím viac spokojných jednotlivcov, tým spokojnejšia a šťastnejšia je celá spoločnosť.

S potešením preto prijímam fakt, že sa nám spoločne podarilo vytvoriť plán „pomáhajúcich“ služieb. Sociálne služby pomáhajú ľuďom udržať si alebo znovu získať dôstojný status v prirodzenom spoločenstve. Úlohy, ktoré má mesto plniť v súvislosti s poskytovaním sociálnych služieb, sú vymedzené zákonom.

Verím, že sa nám podarilo vytvoriť dokument, ktorý reflektuje problémy ľudí v našom meste, mapuje absenciu služieb, ktoré vinou najmä politického a hospodárskeho vývoja zatiaľ zostali na pokraji záujmu. Komunitný plán nám dáva odpovede na otázky, ktoré služby občania očakávajú a z objektívnych dôvodov bude mesto potrebovať.

Ďakujem všetkým, ktorí sa aktívne zapojili do procesu tvorby komunitného plánu. Realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb želám veľa úspechov v ich práci a naplňaní spoločne plánovaných zámerov v našom meste.

S úctou

Ing. Radoslav Vazan, primátor mesta

OBSAH

1	TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA	1
1.1	Podstata komunitného plánovania sociálnych služieb	1
1.2	Hlavné princípy komunitného plánovania	2
1.3	Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania	2
1.4	Východiská a dokumenty poskytovania sociálnych služieb	4
1.5	Druhy a formy sociálnych služieb	6
2	SOCIÁLNO - DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	9
2.1	Z histórie mesta	9
2.2	Základná charakteristika územia	9
2.2.1	Poloha mesta	9
2.2.2	Vodstvo, fauna a flóra	10
2.3	Demografické údaje o obyvateľoch mesta	11
2.3.1	Prehľad počtu obyvateľov	11
2.3.2	Prehľad počtu mužov a žien	12
2.3.3	Prehľad počtu obyvateľov podľa veku	13
2.4	Pohyb obyvateľstva	13
2.5	Prognóza vývoja obyvateľstva	16
2.6	Počet sobášov a rozvodov	16
2.7	Prehľad počtu obyvateľov podľa národnosti	17
2.8	Prehľad počtu obyvateľov podľa vierovyznania	18
2.9	Prehľad počtu obyvateľov podľa vzdelania	18
2.10	Štatistické údaje o zamestnanosti v okrese Krupina	19
3	ANALÝZA STAVU POSKYTOVANÝCH SLUŽIEB	21
3.1	Opatrovateľská služba	21
3.2	Terénna sociálna práca	22
3.3	Zariadenie pre seniorov „SVETLO“ n.o.	23
3.4	Domov sociálnych služieb „Nádej“ n.o.	24
3.5	Zariadenie sociálnych služieb Marína	25
3.6	Centrum sociálnych služieb KA, o.z.	25
3.7	Občianske združenie VICTUS	28
3.8	COR centrum n.o.	28
4	ANALÝZA POTRIEB PRIJÍMATEĽOV, ZAMESTNANCOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A OBYVATEĽOV MESTA KRUPINA	31
4.1	Vyhodnotenie dotazníka č.1	31
4.2	Vyhodnotenie dotazníka č.2 a č.3	39
4.2.1	Vyhodnotenie dotazníka č.2	39
4.2.2	Vyhodnotenie dotazníka č.3	45

5	SWOT ANALÝZA	49
5.1	Základná charakteristika SWOT analýzy	49
5.2	SWOT analýza - seniori a občania s ťažkým zdravotným postihnutím	49
5.3	SWOT analýza - rodina s deťmi	51
5.4	SWOT analýza - občania v krízovej situácii	53
6	STRATEGICKÉ CIELE A OPATRENIA	55
6.1	Stratégia rozvoja sociálnych služieb	55
6.2	Ciele a opatrenia	55
6.3	Seniori	56
6.3.1	Analýza problémov	57
6.3.2	Potreby rozvoja sociálnych služieb pre seniorov	57
6.4	Občania so zdravotným postihnutím	58
6.4.1	Analýza problémov	60
6.4.2	Potreby rozvoja soc. služieb pre osoby so zdravotným postihnutím	60
6.5	Rodiny s deťmi	61
6.5.1	Analýza problémov	61
6.5.2	Potreby rozvoja sociálnych služieb pre rodiny s deťmi	62
6.6	Občania v krízovej situácii	63
6.6.1	Analýza problémov	64
6.6.2	Potreby rozvoja sociálnych služieb pre osoby v krízovej situácii	64
	Záver	65
	Zoznam príloh	
	Príloha č.1 - Dotazník 1 - pre obyvateľov mesta Krupina	66
	Príloha č.2 - Dotazník 2 - pre prijímateľov sociálnych služieb mesta Krupina	69
	Príloha č.3 - Dotazník 3 - pre zamestnancov sociálnych služieb mesta Krupina	70

TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Úvodná časť komunitného plánu obsahuje základné informácie o podstate komunitného plánovania, z čoho vychádza, aké sú jeho hlavné princípy a kto všetko vstupuje do tohto procesu.

2024 - 2030
MESTO KRUPINA

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

1.1 Podstata komunitného plánovania sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je jedna zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Jeho podstatou je získavať a vyhodnocovať názory obyvateľov žijúcich **v meste Krupina**, vďaka ktorým je možné spracovať podkladové materiály pre rôzne oblasti verejného života. Ide o proces, ktorý pomáha v plánovaní a poskytovaní lepších a kvalitnejších služieb, ktoré budú znamenať skutočný prínos a zmenu v životoch ľudí.

Zmyslom komunitného plánovania je najmä aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným a koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mali byť odpovede na otázky typu:

- Aké sociálne služby má mesto Krupina zabezpečiť v horizonte 6 rokov?
- Aké sú názory obyvateľov (verejnosti) na sociálnu politiku mesta Krupina?
- Aké ohrozené skupiny obyvateľov (hendikepovaní, seniori, marginalizované komunity) žijú v meste Krupina?

Metóda komunitného plánovania je považovaná za dobrý systém začiatku spolupráce a vzniku trvalejších partnerstiev v oblasti poskytovania sociálnych služieb a výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Princípy zastupiteľskej demokracie sú podporené najmä v zmysle zapojenia verejnosti do procesu formovania sociálnych služieb. V procese komunitného plánovania možno ako komunitu chápať verejnosť, čiže všetkých tých, ktorých sa daná oblasť dotýka. Za komunitu možno považovať aj tých, ktorí budú vybrané služby v meste využívať. Ďalej je možné pod komunitou chápať priamo mesto, s jej vedením - samosprávou.

Cieľom komunitného plánovania je nájsť primeraný spôsob pomoci skupinám obyvateľov, ktorí sú odkázaní na sociálne služby.

Hlavným nástrojom komunitného plánovania je dokument s názvom Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý definuje jednotlivé ciele a konkrétne aktivity, smerujúce k dosiahnutiu dlhodobej vízie rozvoja sociálnych služieb v meste. Jeho úlohou je identifikovať sociálne problémy a zvoliť stratégiu ich riešenia so zreteľom na klienta, poskytovateľov služieb, technickej vybavenosti a pod. Výsledkom je strategický dokument, ktorý reflektuje potreby a záujmy celej komunity. Do jeho tvorby by mala byť zapojená čo najväčšia skupina obyvateľov všetkých kategórií, aby mali všetci možnosť participovať a vyjadriť svoje záujmy. Len takýmto spôsobom sa tento strategický dokument stane plnohodnotným podkladom pre rozvoj sociálnych služieb.

Vo všeobecnosti sa za cieľ komunitného plánovania sociálnych služieb považuje predovšetkým posilňovanie sociálnej súdržnosti. Za ďalší cieľ je možné označiť predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a izolácii ohrozených jedincov a skupín. Posledným, nemenej dôležitým cieľom komunitného plánovania, je opätovné zaradenie jednotlivcov, ktorí stoja na okraji komunity, do spoločnosti. Títo jedinci v niektorých prípadoch

predstavujú hrozbu pre komunitu alebo vyvolávajú strach či neistotu. (PhDr. Helena Woleková, 2004)

1.2 Hlavné princípy komunitného plánovania

Vypracovanie komunitného plánu by malo prebiehať podľa nasledujúcich základných princípov, ktoré boli zohľadnené aj pri tvorbe KPSS Krupina:

- **Všetci sú si rovní**

Potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Rovnaký priestor musí byť venovaný názorom všetkých zúčastnených strán.

- **Zapájanie miestneho spoločenstva**

Rôzne metódy a formy oslovovania obyvateľov na spoluprácu. Príležitosť na vyjadrenie svojho názoru by mali dostať všetci obyvatelia obce bez ohľadu na ich sociálne postavenie a ďalšie špecifiká.

- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov**

Nesmie sa zabudnúť na spoluprácu s podnikateľmi, ktorí sa už v minulosti angažovali v tejto oblasti, na váhu práce dobrovoľníkov v sociálnych službách, na svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, susedskú výpomoc a pod.

- **Práca s informáciami**

Je potrebné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa zúčastňujú plánovania a odovzdávaniu informácií verejnosti. V prípade pravidelného odovzdávania informácií bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety.

- **Priebeh spracovania komunitného plánu je rovnako dôležitý, ako výsledný dokument**

Proces komunitného plánovania umožňuje, aby bol navrhnutý systém sociálnych služieb jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.

- **Zapájanie miestneho spoločenstva**

Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce

Efektívna a dobre fungujúca spolupráca medzi všetkými účastníkmi prináša lepšie výsledky.

- **Kompromis prania a možností**

Výsledkom komunitného plánovania je nájdenie kompromisného riešenia medzi tým, čo sa chce a tým, čo je reálne dosiahnuť. Dôležitú úlohu rolu nezohrávajú len materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.

1.3 Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania

Pre úspešnosť procesu komunitného plánovania sociálnych služieb je nutné, aby boli do procesu tvorby komunitného plánu zapojené nasledovné 3 skupiny účastníkov:

1. zadávatelia sociálnych služieb
2. poskytovatelia sociálnych služieb

3. užívatelia sociálnych služieb

1. Zadávatelia sociálnych služieb

Ide o účastníkov komunitného plánovania, ktorým zákon ukladá povinnosť zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spadá pod jeho správu. V systéme slovenskej verejnej správy sú zabezpečovateľmi sociálnych služieb práve obce a mestá - v prípade tohto komunitného plánu je zabezpečovateľom mesto Krupina.

2. Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovateľmi sociálnych služieb môžu byť všetky nasledovné subjekty, ktoré spĺňajú podmienky stanovené Zákonom č. 331/2017 Z.z. z 29. novembra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov)

- fyzické osoby,
- podnikateľské subjekty,
- súkromné neziskové organizácie,
- organizácie zriadené obcou,
- organizácie zriadené samosprávnym krajom,
- organizácie zriadené štátom.

Postavenie všetkých poskytovateľských subjektov je v rámci komunitného plánovania rovnaké, t.j. ciele a zámery subjektov majú rovnakú váhu. Jednotliví poskytovatelia sociálnych služieb v meste Krupina sú uvedení v časti Analýza poskytovateľov sociálnych služieb.

3. Užívatelia sociálnych služieb

Užívateľom sociálnych služieb je každý, kto prijíma pomoc sociálnych služieb. Takisto sú to aj občania, ktorí pomoc sociálnych služieb prijímali v minulosti, alebo ju ešte len budú prijímať. Počas života sa môže stať užívateľom sociálnych služieb každý občan. Zámery a ciele užívateľov majú rovnaké alebo priam prioritné postavenie, ako zámery a ciele zadávateľov a poskytovateľov. V priebehu procesu komunitného plánovania by mal byť kladený dôraz na výber cieľových skupín.

Základnými cieľovými skupinami, pre ktoré by sa mali sociálne služby plánovať sú:

- seniori,
- rodiny s deťmi a mládež,
- nezamestnaní,
- marginalizované menšiny,
- zdravotne (telesne alebo duševne) znevýhodnené osoby a ich rodiny,
- osoby v nepriaznivej sociálnej situácii.

1.4 Východiská a dokumenty poskytovania sociálnych služieb

Sociálne služby v Slovenskej republike sa od roku 2009 poskytujú v súlade so zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.januára 2009(s výnimkou vybraných ustanovení zákona, ktoré mali nadobudnúť účinnosť 1. januára 2011). Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách prvýkrát v samostatnom právnom predpise upravil právne vzťahy a podmienky poskytovania sociálnych služieb, ktorých cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Za nepriaznivú sociálnu situáciu sa považuje stav sociálnej núdze fyzickej osoby, rodiny a komunity, v ktorom sa táto osoba, rodina, komunita nachádza z dôvodu, že nemá zabezpečené základné životné potreby, pre svoje životné návyky, pre spôsob života, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, pre dovŕšenie dôchodkového veku, pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách upravuje aj vzdelávanie v sociálnych službách a udeľovanie akreditácie na vykonávanie vzdelávacích programov a odbornej činnosti. Sociálne služby podľa tohto zákona sa poskytujú prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností, ktoré je poskytovateľ povinný poskytnúť alebo zabezpečiť v prípade, že sú tieto činnosti pri uvedených službách taxatívne vymedzené. Poskytovateľ môže vykonávať aj iné činnosti, ktoré zvýšia kvalitu sociálnej služby. Sociálne služby sú službami verejného záujmu a sú poskytované bez dosiahnutia zisku. Zákon však umožňuje aj poskytovanie sociálnych služieb v rámci živnosti alebo podnikania, t. j. na báze zisku.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené, a to na sociálne služby krízovej intervencie, sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií a podporné služby.

Legislatívne opatrenia pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v Slovenskej republike upravuje zákon 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Úlohy a kompetencie mesta v zmysle platných sociálnych zákonov: Kompetencie miest v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Mesto má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Legislatívny rámec sociálnych služieb: V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o

zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. Ide o základný právny rámec, ktorý zároveň ukladá obciam povinnosť vypracovať a schváliť komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode.

Právny rámec v oblasti sociálnych služieb dopĺňajú ďalšie právne predpisy:

- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov
- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov
- vyhláška č. 103/2018 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a o príspevku na viac súčasne narodených detí v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia,
- zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov
- zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

- zákon č. 185/2015 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ukladá povinnosť obciam a mestám plánovať sociálne služby na základe komunitného plánovania podľa § 83 ods. 2 „Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie“.

Miestna legislatíva

Všeobecné záväzné nariadenia mesta, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky:

- ❖ VZN č. 14/2023 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a o platení úhrad za poskytované sociálne služby v neziskovej organizácii SVETLO Krupina
- ❖ VZN č. 06/2022 o poskytovaní dotácii z rozpočtu Mesta Krupina
- ❖ VZN č.12/2020 o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrad za sociálne služby

1.5 Druhy a formy sociálnych služieb

Zákon o sociálnych službách vymedzuje (§12) tieto druhy sociálnych služieb:

A – SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENČIE

1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - 2.1. nízkoprahové denné centrum,
 - 2.2. integračné centrum,
 - 2.3. komunitné centrum,
 - 2.4. nocľaháreň,
 - 2.5. útulok,
 - 2.6. domov na polceste,
 - 2.7. zariadenie núdzového bývania,
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.

B – SOCIÁLNE SLUŽBY NA PODPORU RODINY S DEŤMI

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
3. služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života,
4. služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
5. služba včasnej intervencie.

C – SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
 - 1.1. zariadenie podporovaného bývania,
 - 1.2. zariadenie pre seniorov,
 - 1.3. zariadenie opatrovateľskej služby,
 - 1.4. rehabilitačné stredisko,
 - 1.5. domov sociálnych služieb,
 - 1.6. špecializované zariadenie,
 - 1.7. denný stacionár,
2. domáca opatrovateľská služba,
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
5. tlmočnická služba,
6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok.

D – SOCIÁLNE SLUŽBY S POUŽITÍM TELEKOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGIÍ

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

E – PODPORNÉ SLUŽBY

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
4. podpora samostatného bývania,
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Zákon o sociálnych službách vymedzuje (§13) tieto formy sociálnych služieb:

- **Ambulantná forma** – poskytuje sa fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby,
- **Terénna forma** – poskytuje sa fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí,
- **Pobytová forma** v zariadení – poskytuje sa, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba,
- **Iná forma** – poskytuje sa najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

SOCIÁLNO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

Analytická časť obsahuje informácie o sociálnej stránke mesta Krupina. Samostatná pozornosť je venovaná demografickej analýze, ktorá obsahuje podrobne výstupy a informácie o štruktúre obyvateľstva.

2024 - 2030

MESTO KRUPINA

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

2 SOCIÁLNO – DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

Sociálne služby predstavujú jednu z foriem sociálnej pomoci pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii a sú alebo v budúcnosti môžu byť pre mnohých dôležitou oporou sociálneho začlenenia občanov a uspokojovania sociálnych potrieb. Dostupnosť sociálnych služieb (či už z hľadiska geografického alebo z hľadiska ich variability) do značnej miery závisí od rôznorodosti ich poskytovateľov, a preto je veľmi dôležité pri ich plánovaní vychádzať najmä z porovnania existujúcej ponuky sociálnych služieb so zistenými potrebami prijímateľov. Pre správne určenie potrieb poskytovania sociálnych služieb je tak potrebné poznať sociálne a demografické východiská.

2.1 Z História mesta

Na území dnešného mesta Krupina sa našli popolnicové hroby lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej. Banské mesto na starej zvolenskej ceste sa spomína od roku 1238 ako Corpona, neskôr ako Kurpona (1244/1270/1437), Carpona (1370), Körppen (1503), Kerpen (1507), až po dnešný názov Krupina od roku 1773; maďarsky Korpona, nemecky Karpfen, latinsky Carpona.

Krupina patrila hradu Hont. V roku 1244 získala výsadnú listinu, podľa ktorej sa stala slobodným kráľovským mestom s plnou správou, súdnou, náboženskou a významnou hospodárskou samosprávou. Tieto výsady sa stali vzorom pre privilégia udelené iným mestám na Slovensku.

Krupina je starobylé kráľovské mesto, často na svojej pôde privítala uhorských kráľov. Jej význam vyzdvihli privilegiálnymi listinami, vďaka čomu patrí medzi najstaršie mestá v strednej Európe po Trnave je najstarším mestom na Slovensku. Mestské práva dostalo už v roku 1238. Na základe bohatých archeologických nálezísk môžeme predpokladať, že okolie Krupiny bolo osídlené už v mladšej dobe kamennej /2400 - 1900/. Svedčia o tom nálezy medených sekier, dlátok a ozdobné predmety zo staršej doby bronzovej, zvyšky kultúry popolnicových polí, keramika a žiarové hroby z obdobia lužickej kultúry. Napriek bohatej histórii mesta sa zachovalo len minimálne množstvo historicky cenných dokumentov. Príčinu tohto stavu možno vidieť v častých živelných pohromách - požiaroch, ktoré niekoľkokrát v histórii mesto takmer úplne zničili, podobne ako opakované vojenské intervencie najmä počas tureckých a tatárskych vpádov.

2.2 Základná charakteristika územia

2.2.1 Poloha mesta

Mesto Krupina územne patrí do Banskobystrického samosprávneho kraja, je sídlom okresu. Podľa počtu obyvateľov je okres Krupina piaty najmenší okres na Slovensku, podľa hustoty zaľudnenia druhý najredšie osídlený okres Slovenska, navyše osídlený nerovnomerne.

Z hľadiska geomorfologického patrí východná časť okresu do Krupinskej planiny (Kopaný závoz 775 m n.m.), západná časť okresu do Štiavnických vrchov (Lauchňa 778 m n. m.). V južnej časti zasahuje na územie okresu svojim výbežkom Podunajská nížina Ipeľskou pahorkatinou. Tu sa nachádza v katastri mesta Dudince aj najnižšie položené miesto okresu s výškou 135 m n.m.

Krupina je prirodzeným centrom regiónu Hont v jednom z najstarších na území Slovenska. Krupina je na trase Zvolen – Šahy, vzdialená 28 km južne od Zvolena, 19 km juhovýchodne od Banskej Štiavnice a 39 km severozápadne od Veľkého Krtíša. Rozprestiera sa po oboch stranách riek Krupinica a Štiavnička, ktoré sú prítokom rieky Ipeľ. Územie je členené pahorkatým terénom. Leží v nadmorskej výške 280 m.

V okrese Krupina je 36 obcí (Bzovík, Cerovo, Čabradský Vrbovok, Čekovce, Devičie, Dolné Mladonice, Dolný Badín, Domaníky, Drážovce, Drienovo, Hontianske Moravce, Hontianske Nemce, Hontianske Tesáre, Horné Mladonice, Horný Badín, Jalšovík, Kozí Vrbovok, Kráľovce-Krnišov, Lackov, Ladzany, Lišov, Litava, Medovarce, Rykynčice, Sebechleby, Selce, Senohrad, Sudince, Súdoľce, Terany, Trpín, Uňatín, Zemiansky Vrbovok, Žibritov, z toho dve mestá (Krupina a Dudince). **Najstaršími obcami v okrese** sú: Bzovík, Čabradský Vrbovok, Devičie, Dolný Badín, Domaníky, Drážovce, Hontianske Moravce, Litava, Sebechleby, Senohrad (r. 1135). **Najmladšou obcou je Jalšovík** (r. 1542). **Najnižšie položené sú Dudince** - 140 m n. m., **najvyššie položená obce je Senohrad** - 592 m n. m. **Najväčší kataster majú Sebechleby** - 3042 ha, **najmenší Sudince** - 406 ha. Najväčší počet obyvateľov je v Hontianskych Nemciach (1533 obyvateľov) a najmenší počet majú Sudince (69 obyvateľov).

Takmer 35 % obyvateľov Krupinského okresu býva v okresnom meste. Druhým mestom je kúpeľné mesto Dudince, ktoré leží v juhozápadnom cípe okresu. Dudince sú známe termominerálnymi vodami, sú tu vybudované liečebné ústavy, kde sa liečia predovšetkým choroby pohybového ústrojenstva, nervové choroby a choroby obehového ústrojenstva. Vo vidieckych sídlach žije 59 % obyvateľov okresu, čo je až o 16 % viac, ako je hodnota slovenského priemeru.

2.2.2 Vodstvo, fauna a flóra

Rieka Krupinica sa spomína v historických prameňoch už v roku 1135. Pramení severozáp. od Krupiny na Pliešovských lazoch, zo severozáp. časti sa vlievajú do nej menšie potoky, najmä **Vajsov potok a Bebrava**, z vých. časti **Kňazov potok a Briač**, preteká ľavým okrajom mesta a pri Šahách sa vlieva do Ipeľa. V doline sú pôdy lužné, na chrbtoch výšiny, najmä pod Javorím prevažujú hnedé lesné, oglejené pôdy. Vo vyšších polohách Štiavnických vrchov sú rozsiahle dubové a bukové lesy. V lesoch žije bežná zverina: jelene, srny, líšky, bažant i divé kačky. Na Krupinskej planine je vzácne chránené vtáctvo: orol kráľovský, orol tmavý, hadiar krátkoprstý, sokol sťahovavý, výr, volavka a prepelica.

Do kategórie **ÚEV** -územie európskeho významu (ochrana biotopov a druhov), ktoré zasahujú do okresu Krupina patria lokality: Dolná Bukovina, Mäsiarsky bok, Rieka Litava, Skalka, Stará hora, Tlstý vrch

2.3 Demografické údaje o obyvateľoch mesta

V Krupine v súčasnej dobe žije 7 497 obyvateľov (údaj k 31.12.2022). Na základe štatistických ukazovateľov a demografického vývoja počtu obyvateľov mesta Krupina vyplýva, že priemerný vek trvalo bývajúcich občanov sa zvyšuje a rastie počet obyvateľov poproduktívneho veku. Tento trend ukazuje, že požiadavky na sociálne služby a na zdravotnícku starostlivosť budú narastať.

2.3.1 Prehľad počtu obyvateľov

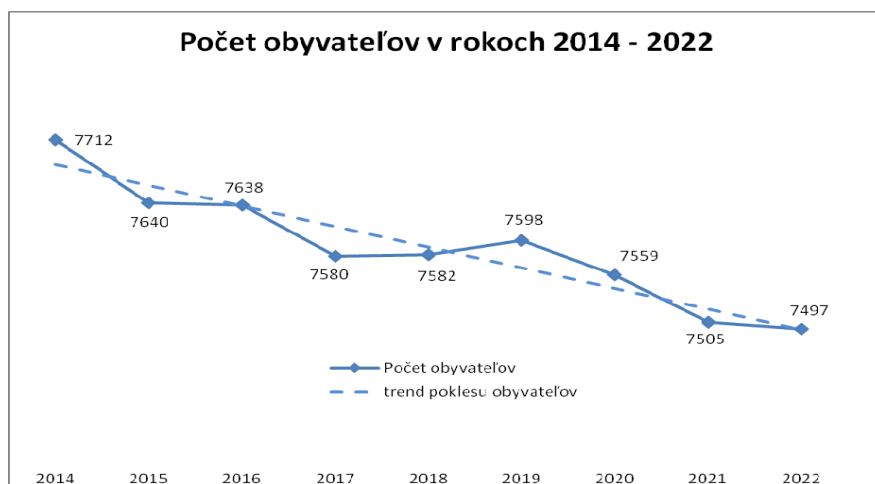
Vývoj v rokoch 2014 - 2022 zaznamenáva tabuľka č. 1 a graf č. 1, zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva za posledných 9 rokov.

Tabuľka č. 1 Demografické údaje obyvateľstva mesta Krupina od roku 2014 do roku 2022

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvateľov	7712	7640	7638	7580	7582	7598	7559	7505	7497
Muži	3711	3674	3694	3683	3687	3709	3703	3681	3660
Ženy	4001	3966	3944	3897	3895	3889	3856	3824	3836
Muži	48,1%	48,1%	48,4%	48,6%	48,6%	48,8%	49,0%	49,0%	48,8%
Ženy	51,9%	51,9%	51,6%	51,4%	51,4%	51,2%	51,0%	51,0%	51,2%
Natalita (pôrodnosť)	63	81	93	79	85	95	87	72	69
Mortalita (úmrtnosť)	78	83	84	82	86	73	100	121	79
Demografický vývoj	-15	-2	9	-3	-1	22	-13	-49	-10
Prihlásený na trvalý pobyt	105	77	102	73	124	108	77	72	121
Odhlásený z trvalého pobytu	91	147	115	132	125	112	103	110	123
Migračné saldo	14	-70	-13	-59	-1	-4	-26	-38	-2
Počet sobášov		64	88	85	102	78	47	76	87
Počet rozvodov		21	23	16	5	17	17	27	24

Zdroj: Štatistický úrad SR a Matričný úrad mesta Krupina

Graf 1 Počet obyvateľov v rokoch 2014 - 2022

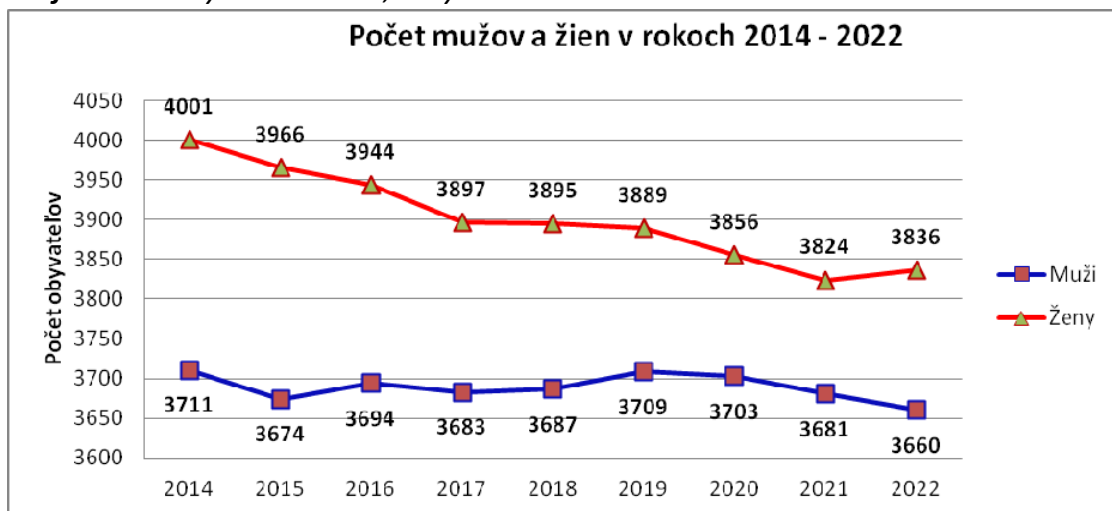
Zdroj: Matričný úrad mesta Krupina

V meste Krupina k 31.12.2022 bolo k trvalému pobytu prihlásených viac ako 7 497 obyvateľov, z toho viac žien ako mužov. Najviac občanov v sledovanom období malo mesto v roku 2014 s počtom 7 712 a najmenej v roku 2022 a to 7 497. Počet obyvateľov sa za toto obdobie znížil o 215. Väčšia zmena nastala v roku 2015 (- 72). Trendy demografického vývoja predpokladajú znižovanie celkového prírastku obyvateľstva v Slovenskej republike, vrátane nášho mesta. Prognózy demografického vývinu na Slovensku sú nepriaznivé, aj s ohľadom na zmenu vekovej štruktúry obyvateľstva (starnutie populácie).

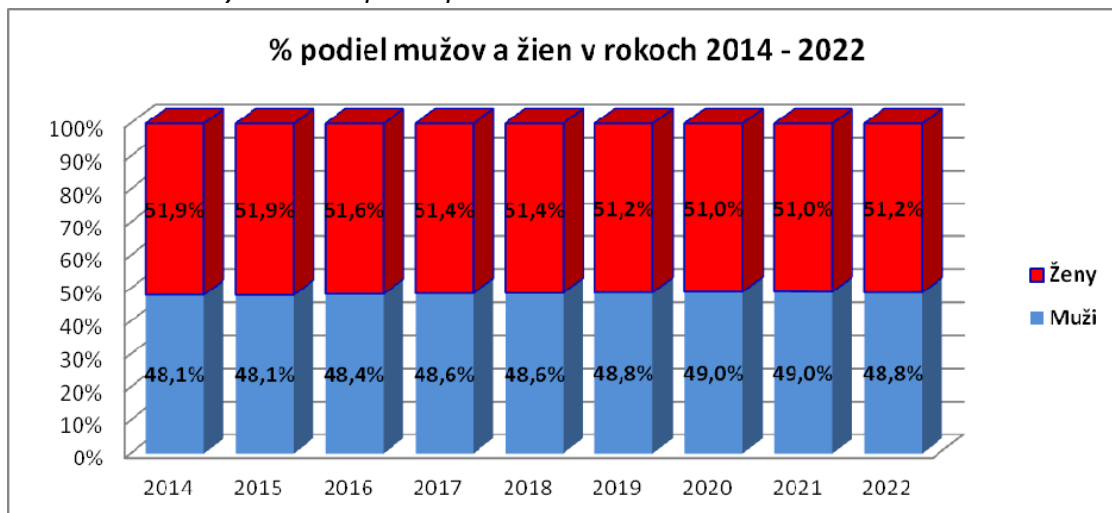
2.3.2 Prehľad počtu mužov a žien

Graf 2 Počet obyvateľov muži, ženy v rokoch 2014 - 2022

Zdroj: Matričný úrad mesta Krupina

Graf 3 Rozdiel obyvateľstva podľa pohlavia v % v rokoch 2014 - 2022

Zdroj: Matričný úrad mesta Krupina

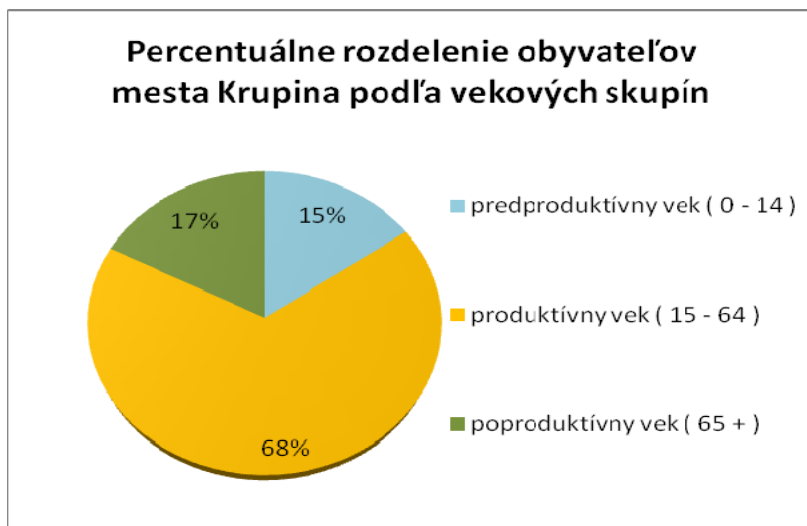
V členení počtu obyvateľov mesta Krupiny podľa pohlavia prevládajú ženy, čo súvisí s faktom, že podľa celoslovenských štatistík sa ženy dožívajú priemerne vyššieho veku ako muži.

2.3.3 Prehľad počtu obyvateľov podľa veku

Významným ukazovateľom z pohľadu pokroku je veková štruktúra, cez ktorú sa vyjadruje produktivnosť obyvateľstva. Vo všeobecnosti rozlišujeme tri typy vekových štruktúr **predproduktívne – do veku 14 rokov, produktívne – od 15 rokov do 64 a poproduktívne – 65 a viac**. V analýze sa zaoberáme starnutím obyvateľstva podľa ekonomických vekových skupín, nakoľko je pre našu analýzu najpodstatnejšia.

Graf 4 Veková štruktúra obyvateľstva podľa ekonomických vekových skupín mesta Krupina

Zdroj: Štatistický úrad SR – podľa SODB 2021

Dostupné údaje v grafe č. 4 sú zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021. Najväčšou skupinou sú občania v produktívnom veku 68%, v poproduktívnom veku 17% a v predproduktívnom veku 15%. Priemerný vek je 41,33 roku. Všeobecne starnutie obyvateľov si vyžaduje adekvátne zaobchádzanie so staršími ľuďmi, a to budovaním dostupnej a spoľahlivej siete kvalitných sociálnych služieb.

2.4 Pohyb obyvateľstva

Pri pohybe obyvateľov sledujeme 3 základné ukazovatele: prirodzený prírastok/úbytok, migračné saldo a celkový prírastok/úbytok obyvateľov. Údaje za posledných 9 rokov: 2014 - 2022 sú popísané v nasledujúcich grafoch .

Celkový prírastok obyvateľstva sa vypočíta ako súčet prirodzeného prírastku obyvateľstva mesta a migračného salda. Pozitívny vývoj vykazuje demografia mesta, ak tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty.

Tabuľka 2 Demografické údaje obyvateľstva mesta Krupina od roku 2014 do 2022

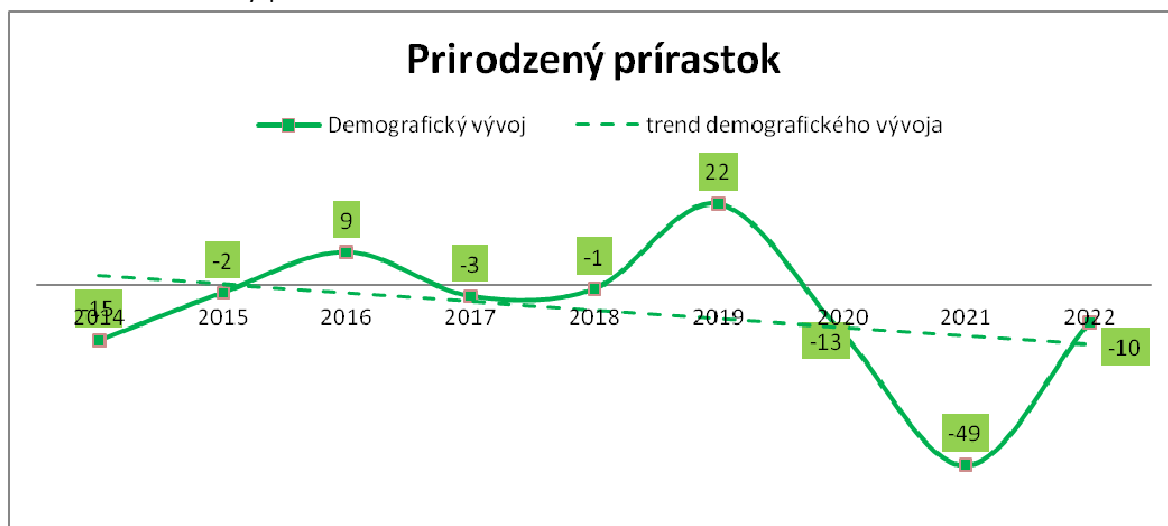
Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový prírastok	-1	-72	-4	-62	-2	18	-39	-87	-12

Zdroj: Štatistický úrad SR a Matričný úrad mesta Krupina

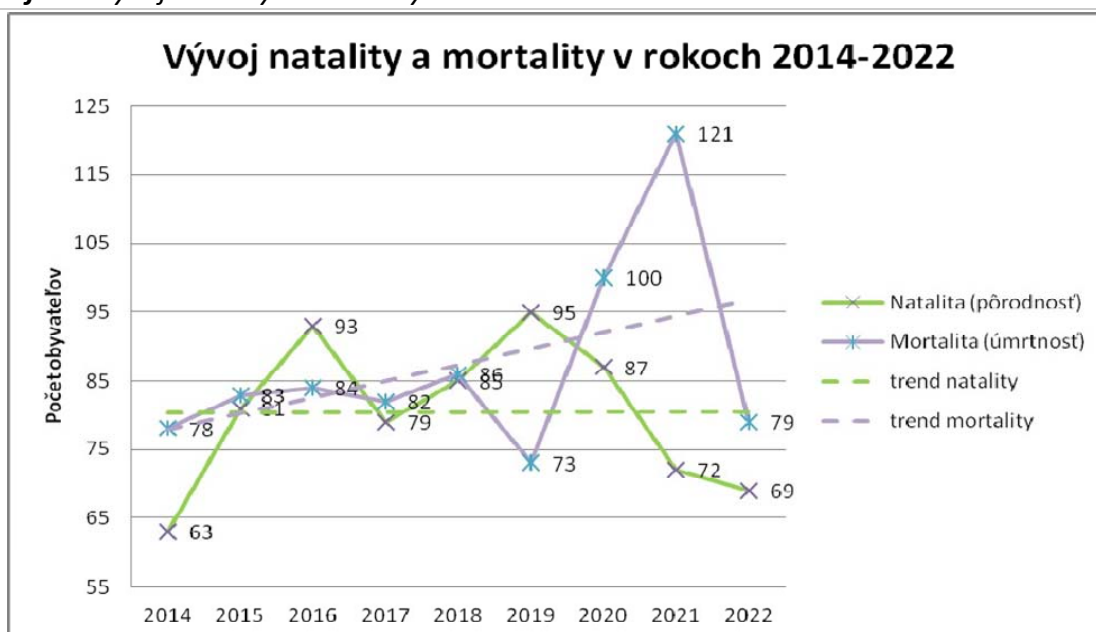
Prirodzený prírastok obyvateľstva sa v meste prejavuje nízkou pôrodnosťou a vysokou mierou úmrtnosti, čo ukazuje na nepriaznivý vývoj. V počte živonarodených detí má v sledovanom období klesajúcu tendenciu. Počet zomretých začal prevyšovať počet narodených už v roku 2014 a má negatívny stúpajúci charakter. Rozdiel medzi narodenými a zomretými sa pohybuje od roku 2014 v záporných hodnotách, t.j. dochádza k prirodzenému úbytku obyvateľov.

Graf č. 5 Prirodzený prírastok

Zdroj: Štatistický úrad SR a Matričný úrad mesta Krupina

Graf č. 6 Vývoj natality a mortality v rokoch 2014 - 2022

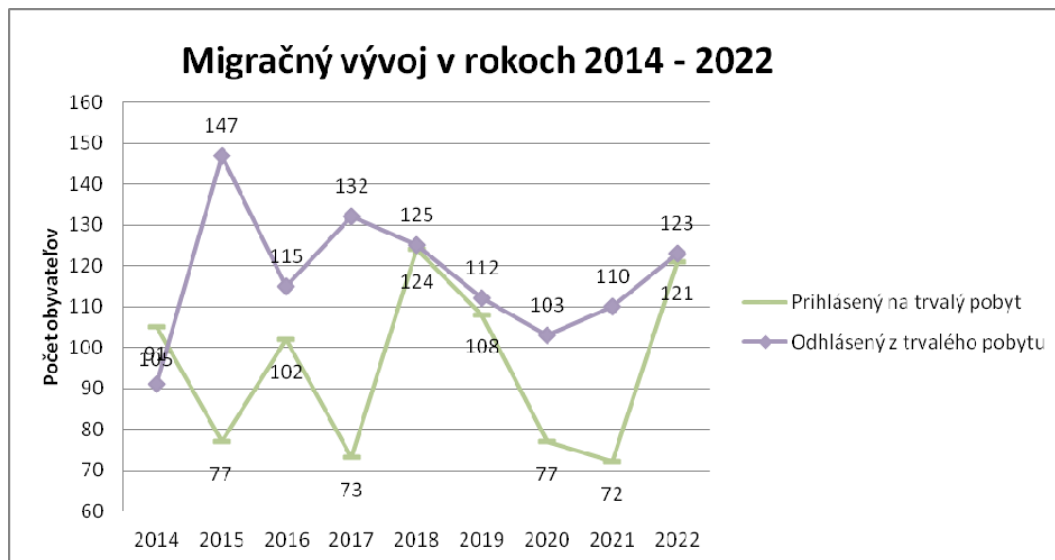
Zdroj: Štatistický úrad SR a Matričný úrad mesta Krupina

Zaujímavosťou je, že vývoj natality bol v kladných hodnotách v roku 2016 a 2019. Najvyššie hodnoty mortality boli zaznamenané v roku 2021 v dôsledku prebiehajúcej pandémie (COVID 19). Celkovo je tento trend pre nárast obyvateľov mesta nepriaznivý.

Migračným saldom vyjadrujeme presídľovanie spojené so zmenou bydliska. Ide o zmenu miesta trvalého pobytu za hranice danej územnej jednotky. Miera prihlásených a odhlásených sa vyvíja negatívne t.j. počet prihlásených k trvalému pobytu je menší ako počet odhlásených. vid' graf č. 7.

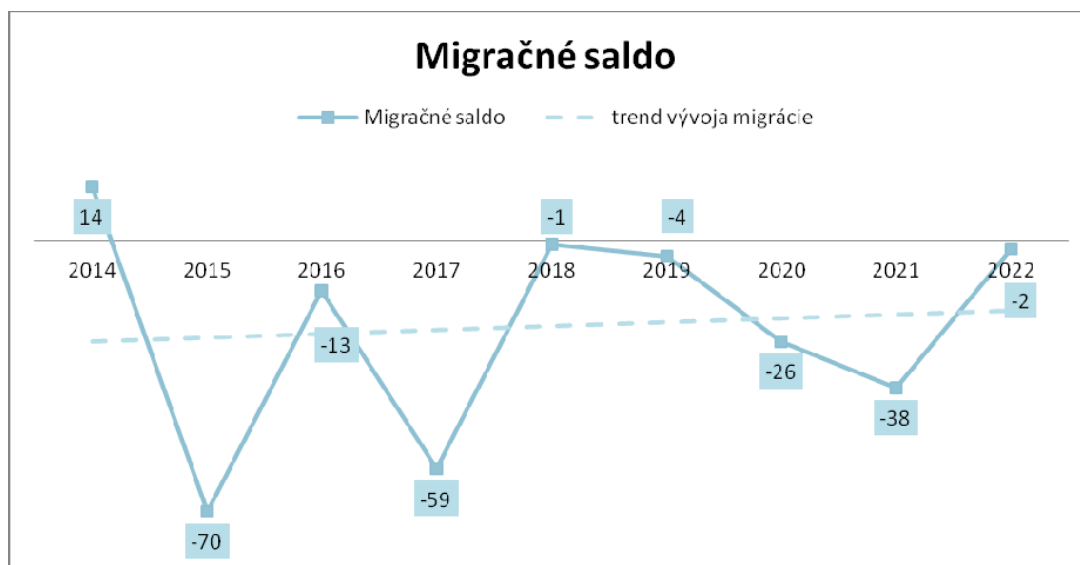
Graf č. 7 Migračné saldo od roku 2014 do roku 2022

Zdroj: Štatistický úrad SR a Matričný úrad mesta Krupina

Údaje vývoja celkového pohybu obyvateľstva v meste poukazujú na problém stabilizácie obyvateľstva, ktorý od roku 2015 bol vždy v záporných hodnotách. Mesto Krupina malo naposledy pozitívne saldo celkového pohybu obyvateľstva v roku 2014.

Graf č. 8 Migračné saldo od roku 2014 - 2022

Zdroj: Matričný úrad mesta Krupina

Pozitívom je že trend vývoja migračného salda v sledovanom období smeruje k rovnovážnemu stavu.

2.5 Prognóza vývoja obyvateľstva

Z hľadiska prognózy vývoja obyvateľstva SR do roku 2035 vypracovanej Prognostickým ústavom SAV je toto obdobie charakteristické procesom starnutia a populačný vývoj je typický zmenou reprodukčného procesu. Okrem nevyváženosti vekovej štruktúry súvisia s negatívnym demografickým vývojom nasledujúce faktory:

pokles reprodukcie – nízka pôrodnosť, predpokladá sa zmena v štruktúre pôrodnosti smerom do neskoršieho veku,

vysoké zastúpenie osôb nad 65 rokov,

zminimalizovanie základných podporných populačných opatrení v prospech mladých rodín, sociálna neistota,

výrazná migrácia.

Najzávažnejším problémom celého populačného vývoja je proces starnutia populácie, pričom prirodzený prírastok každoročne klesá. Do roku 2035 by mal proces starnutia obyvateľstva pokračovať postupným tempom a neustále sa prehĺbovať. Predpokladá sa, že index starnutia by sa mal zvýšiť na viac ako 128 bodov v roku 2022 a viac ako 180 bodov v roku 2035. Konkrétne to znamená, že v roku 2035 by malo pripadať na 100 detí až 180 starých ľudí vo veku 65 rokov a viac.

Práve tento nepriaznivý demografický vývoj má a bude mať aj v budúcnosti dopad na rôzne stránky spoločenského vývoja v oblasti zdravotníctva, sociálnej oblasti, školstva, bytovej výstavby, ekonomiky, zamestnanosti a pod. Všetky spomínané oblasti spätne vplyvajú na procesy, akými sú: pôrodnosť, úmrtnosť, uzatváranie manželstva, rozvodovosť, migrácia obyvateľstva a pod. Proces starnutia si vyžaduje náležité opatrenia, posilnenie v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb hlavne pre starých ľudí. Ďalší faktor, ktorý bude mať vplyv na pomer medzi starým a mladým obyvateľstvom je migrácia pracovnej sily do krajín Európskej únie.

2.6 Počet sobášov a rozvodov

Graf 9 Počet sobášov a rozvodov v meste Krupina v rokoch 2015 - 2022

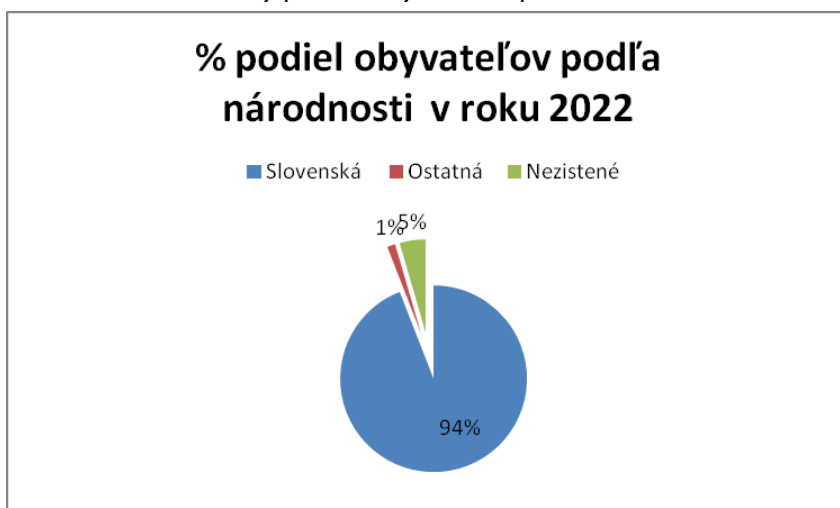
Zdroj: Matričný úrad mesta Krupina

Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v rokoch 2016 a 2018. Najväčšia rozvodovosť bola v rokoch 2016, 2021 a 2022. Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) 2021 je z celkového počtu obyvateľov v Krupine najviac slobodných 3 380, ženatý/vydatá 2 969, rozvedený/rozvedená 634 a vdovec/vdova 585.

2.7 Prehľad počtu obyvateľov podľa národnosti

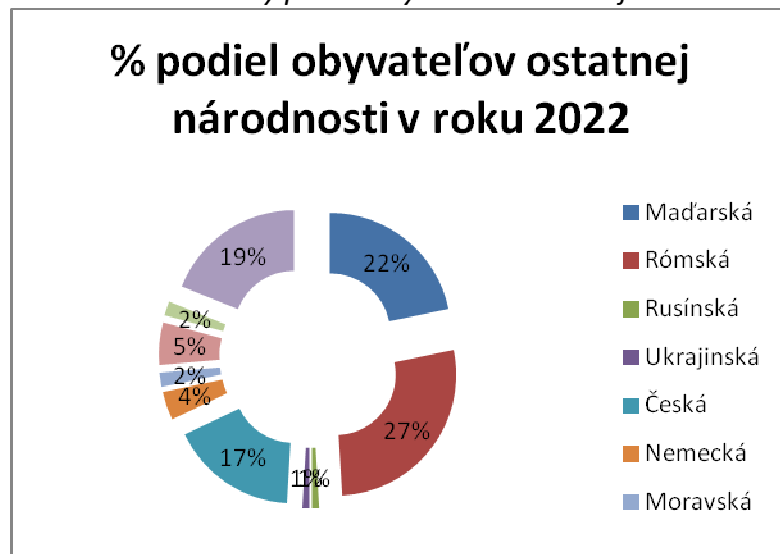
Graf 10 Percentuálny podiel obyvateľov podľa národnosti v roku 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR – podľa SODB 2021

Národnostné zloženie obyvateľstva mesta je heterogénne. Obyvateľstvo hlásiace sa k slovenskej národnosti výrazne prevažuje 94% vid. graf č.10. Pre lepšie znázornenie ostatného národnostného zloženia obyvateľstva je vyhotovený graf č. 11. Kde je najpočetnejšia rómska 27%, maďarská 22%, ukrajinská 19% a česká 17% národnosť. Ostatná príslušnosť k národnostiam k celkovému počtu obyvateľov so slovenskou národnosťou je zanedbateľná.

Graf 11 Percentuálny podiel obyvateľov ostatnej národnosti v roku 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR – podľa SODB 2021

2.8 Prehľad počtu obyvateľov podľa vierovyznania

Konfesionálna štruktúra obyvateľstva mesta je heterogénna.

Tabuľka č. 2 Prehľad počtu obyvateľov podľa vierovyznania

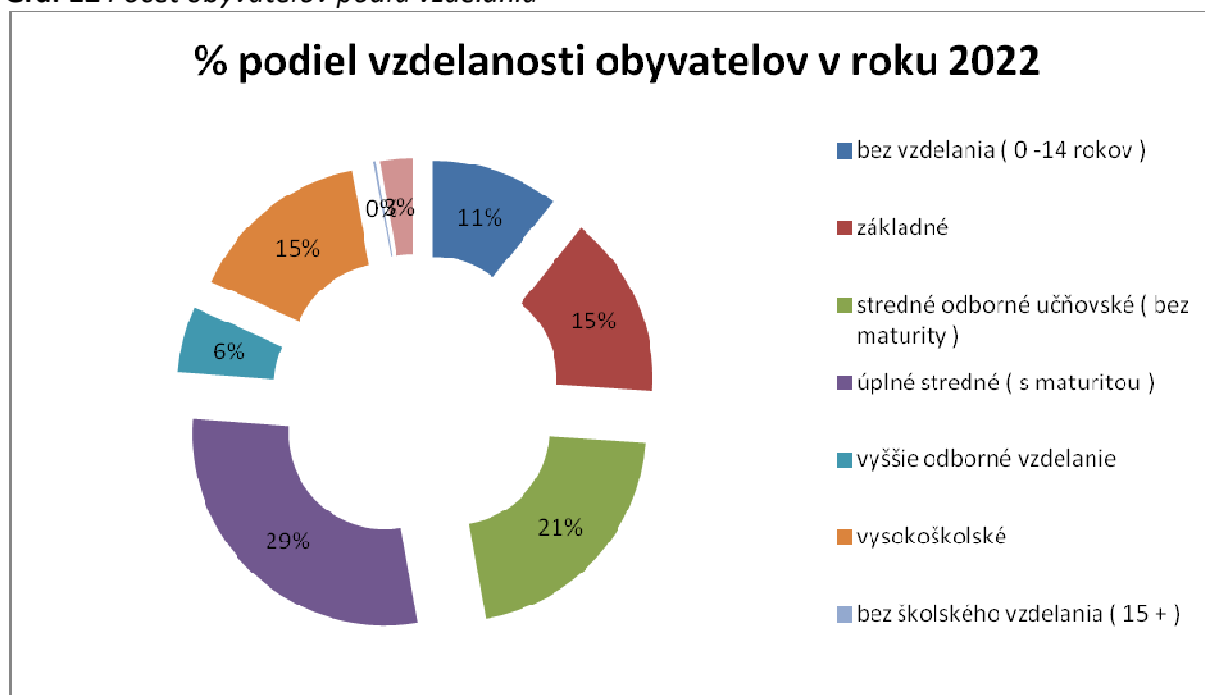
Vierovyznanie	%
Rímskokatolícka cirkev	62,7%
Evangelická cirkev augsburského vyznania	13,7%
Gréckokatolícka cirkev	0,4%
Reformovaná kresťanská cirkev	0,0%
Pravoslávna cirkev	0,1%
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0,2%
Iné	1,6%
bez vyznania	16,4%
nezistené	4,9%

Zdroj: Štatistický úrad SR – podľa SODB 2021

2.9 Prehľad počtu obyvateľov podľa vzdelania

Najväčšiu skupinu obyvateľstva mesta Krupina tvoria občania s úplným stredným vzdelaním 29% a s učňovským vzdelaním bez maturity 21%, druhými najpočetnejšími skupinami sú občania so základným a s vysokoškolským vzdelaním 15%. Dostupné údaje v grafe sú zo Sčítania obyvateľov, bytov a domov (SODB) v roku 2021.

Graf 12 Počet obyvateľov podľa vzdelania

Zdroj: Štatistický úrad SR – podľa SODB 2021

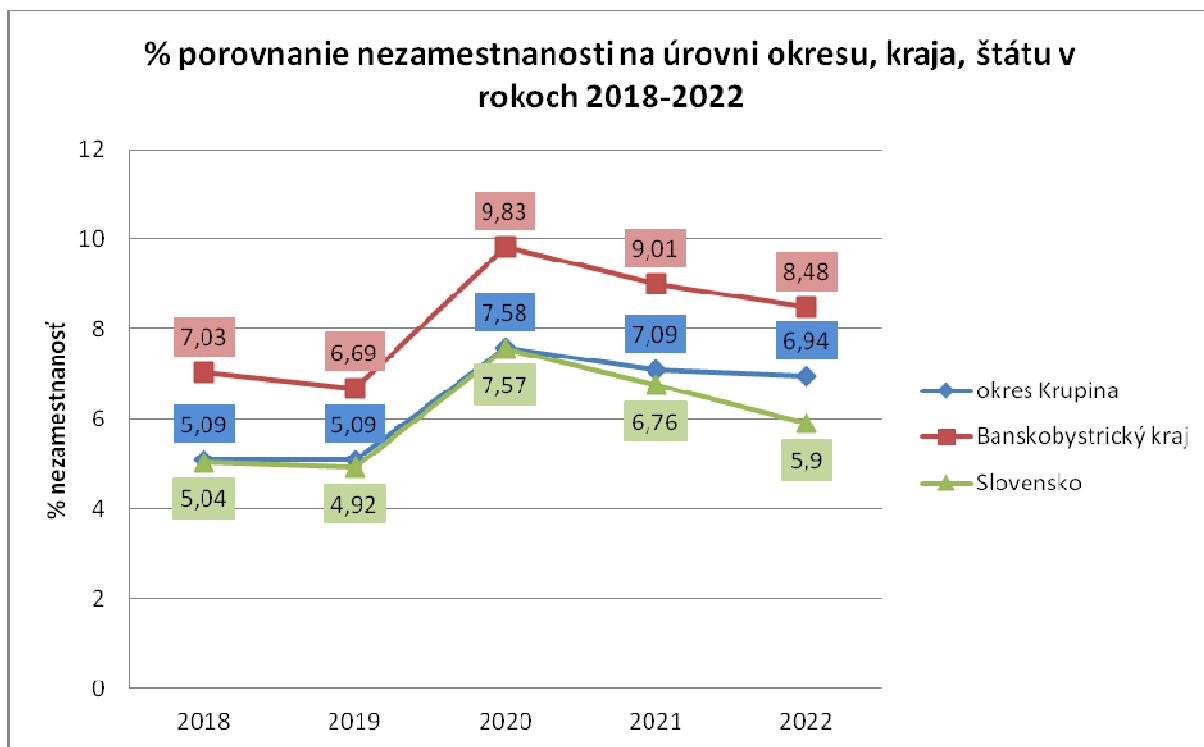
2.10 Štatistické údaje o zamestnanosti v okrese Krupina

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie sociálnych problémov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť.

Graf 13 Miera evidovanej nezamestnanosti - okrese Krupina, Banskobystrický kraj a Slovensko

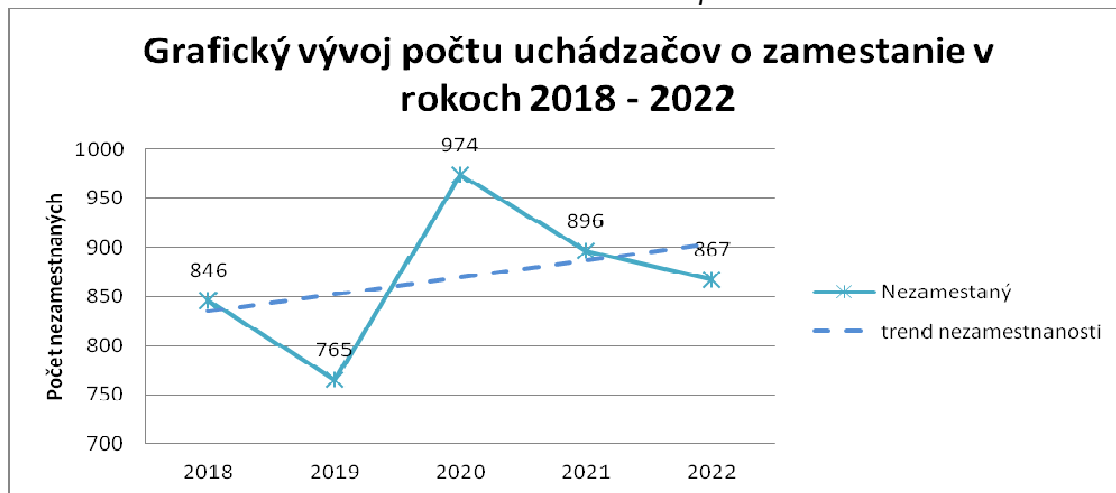
Zdroj: Štatistický úrad SR

Vývoj miery nezamestnanosti v okrese Krupina je viacmenej rovnovážny. Okres Krupina mal mieru evidovanej nezamestnanosti mierne vyššiu ako je celoslovenský priemer iba v rokoch 2021 a 2022. V porovnaní s BB krajom v danom období je nezamestnanosť nižšia o cca 2%.

V spolupráci s ÚPSVaR zabezpečuje Mesto Krupina, pre túto cieľovú skupinu verejnoprospešné práce, malé obecné služby a pod. V rámci tejto činnosti sa podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce.

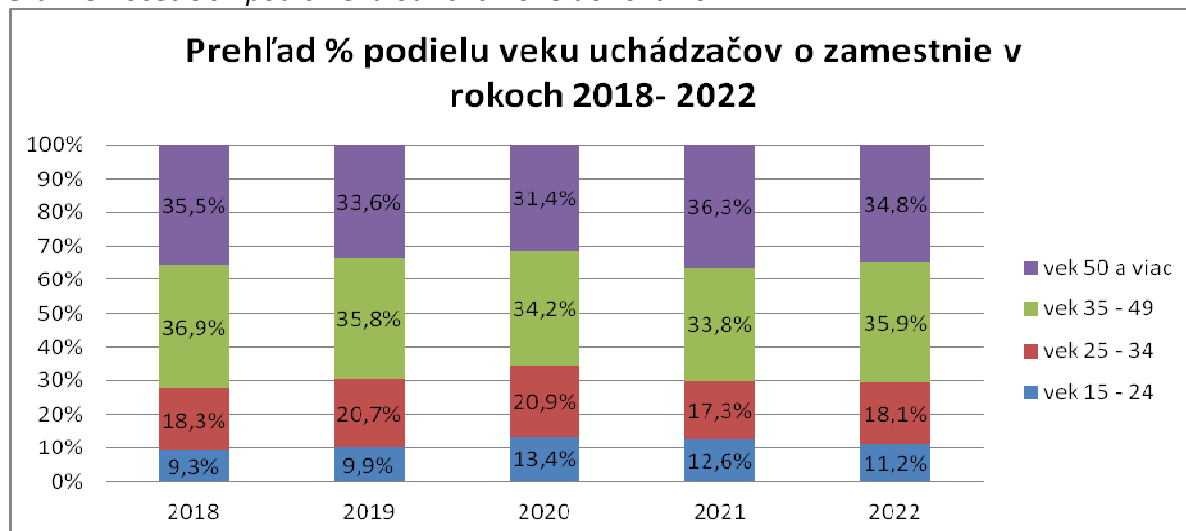
Graf 14 Počet uchádzačov o zamestnanie v okrese Krupina od roku 2018 do 2022

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie za sledované obdobie má negatívny rast. Počet UoZ stúpa, pričom najvyšší počet je zaznamenaný v období pandémie COVID-19 v roku 2020 v počte 974. Najnižší počet nezamestnaných v sledovanom období bol v roku 2019 v počte 765.

Graf 15 Počet UoZ podľa veku od roku 2018 do roku 2022

Zdroj: Štatistický úrad SR

Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie je v sledovanom období obdobná.

ANALÝZA STAVU POSKYTOVANÝCH SLUŽIEB

Tretia kapitola obsahuje základnú charakteristiku
poskytovateľov sociálnych služieb
na území mesta Krupina.

2024 - 2030
MESTO KRUPINA

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

3 ANALÝZA STAVU POSKYTOVANÝCH SLUŽIEB

Najkomplexnejším poskytovateľom sociálnych služieb je mesto Krupina prostredníctvom Mestského úradu v rámci oddelenia sociálnych vecí. Mesto postupuje v tejto oblasti v zmysle platných zákonov, najmä zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov, zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých kompetencií na obce a na vyššie územné celky a zákona č. 305/2005 Z. z. sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

Mesto Krupina v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a na základe výberu poskytovateľa sociálnej služby touto fyzickou osobou poskytne sociálnu službu, ak je zapísaná do registra poskytovateľov sociálnych služieb alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa sociálnej služby zapísaného do registra.

Mesto Krupina na svojom území poskytuje alebo zabezpečuje sociálne služby fyzickej osobe na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu, alebo dôchodkového veku, a to sociálnu službu pobytovou formou v zariadení pre seniorov, opatrovateľskú službu terénnou formou.

V rámci spoločnej obecnej úradovni, mesto Krupina, vydáva posudok a rozhoduje o odkázanosti na sociálne služby v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu, vedie evidenciu posudkov a rozhodnutí o odkázanosti na sociálne služby a prijímateľov sociálnych služieb, poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky pomoci, odporúča osobitného príjemcu na prídavky na dieťa, sociálne dávky, vedie databázu občanov bez prístrešia, vypracováva charakteristiky, ktoré si vyžiada oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny a iné úkony vyplývajúce z úloh a činnosti oddelenia, vykonáva poradenskú a terénnu sociálnu prácu, poskytuje základné sociálne poradenstvo a špecializované sociálne poradenstvo, vypracováva a zverejňuje komunitný plán rozvoja sociálnych služieb a poskytuje štatistické údaje. Mesto je taktiež realizátorom malých obecných služieb (zákon o obecnom zriadení) a súčasne je zapojené do projektu v zmysle zákona o službách zamestnanosti – realizuje aktivačnú činnosť. Občania, ktorí sú zaradení do týchto služieb si zabezpečujú vyššiu životnú úroveň na základe aktivačného príspevku k dávke v hmotnej núdzi.

3.1 Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách.

Opatrovateľská služba je základnou terénnou sociálnou službou, ktorá sa v meste Krupina prednostne realizuje v domácom prostredí prijímateľa sociálnej služby. Umožňuje riešenie sociálnej situácie v prirodzenom prostredí a v značnej miere odstraňuje pocit ohrozenia, dodáva klientovi pocit istoty, umožňuje žiť svoj život v doterajšom štandarde, a to aj pri miernej strate schopnosti sebaobsluhy. S poskytovanou opatrovateľskou službou podľa potrieb klienta sa odstráni sociálna núdza klienta len v nevyhnutnej miere a núti ho udržiavať si čo najvyššiu mieru sebaobsluhy. Taktiež umožňuje príbuzným klientov zotrvať v pracovnom procese, čím nie je ohrozený ich sociálny štandard ani osobné a osobnostné potreby.

Mesto Krupina zabezpečuje opatrovateľskú službu prostredníctvom 7 kvalifikovaných opatrovateliek, ktoré sú zamestnankyňami mesta a spolu opatrujú 15 osôb (údaje k termínu 25.08. 2023). Opatrovateľská služba sa vykonáva v pracovných dňoch v čase od 7 do 16 hodiny za úhradu 1,50 EUR / hod., a to priamo v byte/dome prijímateľa sociálnej služby a v rozsahu poskytovaných úkonov, ktoré si dohodne v zmluve o poskytovaní opatrovateľskej služby v súlade s posudkom o odkázanosti na sociálnu službu. Všeobecne záväzným nariadením mesta Krupina č. 12/2020 (ďalej len "VZN") o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrad za sociálne služby s účinnosťou od 4. januára 2020. Z prehľadu poskytovania opatrovateľskej služby vyplýva, že záujem o poskytovanie opatrovateľskej služby každým rokom rastie.

Tabuľka 1 Kumulatív opatrovateľov a opatrovaných k 30.12.daného roka

Počet	Stav		
	2021	2022	2023
Opatrovaných	21	22	26
Opatrovateliiek	6	7	7

Zdroj: MsÚ Krupina

Tabuľka 2 Financovanie opatrovateľskej služby

Financovanie opatrovateľskej služby	Stav	
	2022	2023
Ročné náklady na OS	66 045,58	87 115,24
Príjem od občanov	12 067,50	13 512,37

Zdroj: MsÚ Krupina

3.2 Terénna sociálna práca

V meste Krupina vykonáva terénny sociálny pracovník (ďalej TSP) a terénny pracovník svoju profesiu od júla 2009, prostredníctvom projektov „Terénna sociálna práca“, Terénna sociálna práca spočíva v poskytovaní intervencií jednotlivým klientom resp. viacerým

klientom (rozhovor s klientom, sprevádzanie klienta do jednotlivých inštitúcií a pod.), intervencií zameraných na zvyšovanie zamestnanosti (spolupráca s ÚPSVaR a inými organizáciami za účelom sprostredkovania práce, brigády a pod., pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, dávok štátnej sociálnej podpory, dávky v hmotnej núdzi, jej príspevkov a pod.), intervencií zameraných na oblasť bývania (dohodnutie splátkových kalendárov), intervencií zameraných na oblasť zdravia (spolupráca s lekármi, zdravotníckymi zariadeniami, podpora klientov k zodpovednému prístupu k svojmu zdraviu a zdraviu svojich detí), intervencií zameraných na oblasť a prevenciu sociálno - patologických javov (kriminalita, záškoláctvo, poruchy správania, zanedbávanie starostlivosti o výchovu detí, domáce násilie, drogová závislosť, alkoholizmus, gamblerstvo, úžerníctvo a pod.) a ďalšie iné vyššie neuvedené intervencie.

3.3 Zariadenie pre seniorov – „SVETLO“, Krupina n.o.

Kontaktná osoba:	Mgr. Mária Jaďudová
Adresa:	29. Augusta 630/25, 963 01 Krupina
Telefón:	+421 903 64 77 81
E – mail:	riaditel@svetlokrupina.sk
Web:	www.svetlokrupina.sk
Kapacita zariadenia:	32
Druh poskytovanej sociálnej služby:	zariadenie pre seniorov

Zariadenie pre seniorov SVETLO Krupina (ďalej len "ZpS") je sociálne zariadenie zriadené Mestom Krupina ako jeho rozpočtová organizácia. Prevádzka je umiestnená v nebytových priestoroch na druhom poschodí v hlavnej budove Nemocnice AGEL Krupina. V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č.3 zákona o sociálnych službách alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V ZpS v Krupine sa v súlade s § 16 až § 18 a § 35 ods. 2 zákona o sociálnych službách poskytujú:

- **odborné činnosti**
 - a) pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
 - b) sociálne poradenstvo
 - c) sociálna rehabilitácia
 - d) ošetrovateľská starostlivosť
- **obslužné činnosti**
 - a) ubytovanie
 - b) stravovanie
 - c) upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva
- **ďalšie činnosti**

- a) osobné vybavenie vrátane používania vlastných elektrospotrebičov
- b) utváranie podmienok na úschovu cenných vecí
- c) utváranie podmienok na záujmovú činnosť

K 25.08.2023 eviduje v poradovníku ZpS 11 záujemcov o poskytovanie sociálnej služby. Poskytovanie sociálnej služby v ZpS, spôsob a podmienky platenia úhrady za sociálnu službu upravuje VZN č. 14/2023, ktorým sa určuje suma úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady za poskytovanie sociálnej služby v neziskovej organizácii SVETLO Krupina, n.o..

Sociálne zariadenie je financované z úhrad od prijímateľov sociálnych služieb za poskytované služby, finančného príspevku Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, darov a kapitálových investícií zriaďovateľa (z rozpočtu mesta).

3.4 Domov sociálnych služieb – „Nádej“ Krupina n.o.

Kontaktná osoba:	Mgr. Štefan Turák
Adresa:	Sládkovičova 41/10, 963 01 Krupina
Telefón:	+421 908 119 585,+421 45 55 12 676
E – mail:	dssnadej@gmail.com
Web:	www.nadejkrupina.sk
Kapacita zariadenia:	38
Druh poskytovanej sociálnej služby:	domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov

Domov sociálnych služieb „Nádej“ Krupina n. o., sídli v bude bývalého piaristického kláštora na Sládkovičovej ulici v Krupine a bol založený v zmysle zákona č. 213/97 Z. z. o neziskových organizáciách, dňa 9. 6. 2004 Národným združením Spolkov kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul v Nitre.

V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osobe a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 alebo ju potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona.

Úhrada za sociálne služby v Domove sociálnych služieb „Nádej“ Krupina, n.o. podľa cenníka platného od 01.07.2022 za odborné, obslužné a ďalšie činnosti poskytované v zariadení sociálnych služieb.

3.5 Zariadenie sociálnych služieb Marína

Kontaktná osoba:	Ing. Andrea Kótová –riaditeľka
Adresa:	Partizánska 24/2, 963 01 Krupina
Telefón:	+421 904 961 136, +421 455 19 125
E – mail:	ddkrupina.riaditel@gmail.com
Web:	www.ddkrupina.sk

Od 1. januára 2019 je schválená celková kapacita pre 41 klientov z toho, domov sociálnych služieb 11 klientov, zariadenie pre seniorov 30 klientov

Zariadenie sociálnych služieb Marína je zariadenie sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja. Sociálne služby sú v zariadení poskytované štandardným spôsobom v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.

Úhrady za služby poskytované v Zariadení sociálnych služieb Marína sú platné od 1.2.2022 a stanovené v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia č. 41/2019 Banskobystrického samosprávneho kraja o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a o platení úhrad v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK v znení neskorších predpisov. Poberatelia sociálnych služieb platia úhradu za odborné, obslužné a ďalšie činnosti.

3.6 Centrum sociálnych služieb KA

Kontaktná osoba:	Mgr. Anna Surovcová
Adresa:	Kalinčiakova 781/2, 963 01 Krupina
Telefón:	+421 944 013 112, +421 948 122 486
E – mail:	aninasur@gmail.com
Web:	www.csska.sk
Prevádzková adresa:	Sládkovičova 39, 963 01 Krupina
Forma poskytovanej služby:	ambulantná a terénna

Centrum sociálnych služieb KA je občianske združenie, ktoré vzniklo v roku 2011. Je registrovaným neverejným poskytovateľom sociálnych služieb v zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. –

1. služby pre obeť násilia (základné a špecializované sociálne poradenstvo, zariadenie núdzového bývania)

- **základné a špecializované sociálne poradenstvo**

Základné sociálne poradenstvo je odborná činnosť, poskytovania pomoci osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Posúdime povahu problému osoby, rodiny alebo komunity, poskytujú základné informácie o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčia a sprostredkujú ďalšiu odbornú pomoc. Sociálne poradenstvo vykonávajú

ambulantnou formou v poradenskej kancelárii a terénnou formou v prirodzenom prostredí klienta.

- **zariadenie núdzového bývania**

V zariadení núdzového bývania sa poskytujú sociálne služby pre obeť domáceho násillia, konkrétne pre ženy a matky s deťmi.

Poskytuje:

- ubytovanie na určitý čas,
- sociálne poradenstvo,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

Vytvára podmienky na:

- prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
- vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
- upratovanie,
- pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
- záujmovú činnosť.

Ak je potrebné chrániť život a zdravie osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, zabezpečujú v zariadení núdzového bývania utajenie totožnosti v súvislosti s pobytom v tomto zariadení na účely ochrany súkromia a rodinného života. Sociálnu službu v zariadení núdzového bývania poskytujú výlučne pre vybranú cieľovú skupinu osôb - obeť násillia. Zariadenie núdzového bývania je jedným zo zariadení sociálnych služieb CSS KA podľa § 29 Zákona č. 448/2008 o sociálnych službách.

Kapacita zariadenia : 15 osôb

2. služby pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím (denný stacionár, opatrovateľská služba, sprostredkovanie osobnej asistencie)

- **Denný stacionár**

V dennom stacionári poskytujeme sociálnu službu osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby, ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III. a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.

Poskytujú:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- sociálne poradenstvo,
- sociálnu rehabilitáciu,

Zabezpečujú:

- stravovanie,
- rozvoj pracovných zručností,
- záujmovú činnosť.

Medzi pravidelné činnosti, ktoré ponúkajú klientom v Dennom stacionári patria:

- pracovná terapia,
- tréning pamäte,
- pohybové cvičenia,
- príp. iné činnosti podľa individuálnych potrieb klientov.

Poskytujú tiež sociálne poradenstvo rodine alebo inej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc klientovi v domácom prostredí. Takáto spolupráca napomáha sociálnej rehabilitácii.

Centrum sociálnych služieb KA poskytuje sociálnu službu v rámci denného stacionára v zmysle § 40 Zákona č. 448/2008 o sociálnych službách.

Maximálny počet klientov dennom stacionári je: 10 prijímateľov

- **Opatrovateľská služba**

Centrum sociálnych služieb KA je poskytovateľom opatrovateľskej služby v zmysle § 41 Zákona č. 448/2008 o sociálnych službách.

- **Sprostredkovanie osobnej asistencie**

Sprostredkovanie osobnej asistencie je sociálna služba poskytovaná osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. Osobe, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu, pomáhame pri vykonávaní administratívnych úkonov, poskytujeme základné sociálne poradenstvo a pomoc pri riešení konfliktov vzniknutých medzi osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o výkone osobnej asistencie.

Pomoc pri vykonávaní administratívnych úkonov predstavuje najmä prípravu návrhov zmlúv o výkone osobnej asistencie medzi osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom, pomoc pri spracovaní výkazov odpracovaných hodín osobným asistentom a vyplácaní odmien osobnému asistentovi.

Evidujú databázu užívateľov osobnej asistencie, a tiež databázu osobných asistentov, prípadne záujemcov o vykonávanie osobnej asistencie.

Centrum sociálnych služieb KA poskytuje sprostredkovanie osobnej asistencie podľa § 46 Zákona č. 448/2008 o sociálnych službách.

Akreditované subjekty pre výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona č. 305/2005 Z.z. § 45

3. opatrenia pre deti a rodiny – Centrum pre deti a rodiny DALIA

je subjektom zameraným na pomoc deťom a ich rodičom, ktorí sa ocitli v krízovej situácii :

- deťom, ktorých rodičia sa rozvádajú, alebo sa rozviedli,
- deťom, ktoré boli zverené do náhradnej starostlivosti,-
- deťom, ktorým bolo uložené výchovné opatrenie,
- rodinám, v ktorých sú konflikty, alebo v nich nastala nová situácia.

Cieľom DALIE je predchádzať vzniku alebo opakovaniu krízových situácií v živote dieťaťa a zamedziť prehlbovaniu porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa. Svoje činnosti vykonávajú na základe odporúčania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, odd. SPODaSK a v spolupráci s ním, a to terénnou a ambulantnou formou.

Centrum sociálnych služieb KA uvedené sociálne služby a opatrenia poskytuje predovšetkým obyvateľom mesta, okresu Krupina, Banskobystrického kraja, ale aj každému človeku v sociálnej alebo v hmotnej núdzi.

3.7 Občianske združenie „VICTUS“

Kontaktná osoba: Mgr.	Lýdia Štímelová
Adresa sídla:	Zvolenská cesta 46, 963 01 Krupina
Prevádzková adresa:	Zvolenská cesta 51, 963 01 Krupina Žibritov 9, 963 01 Krupina
Telefón:	+421 917 854 932
E – mail:	victus@post.sk, victuska@gmail.com
Web:	www.victus.eu
Kapacita:	12 klientov
Cieľová skupina:	deti do 18 rokov veku života
Forma poskytovanej služby:	pobytová / s resocializačným programom centra

O resocializácii hovoríme vtedy, ak sa jedná o liečenie formou komunity, ktorá pokračuje zväčša po psychiatrickom liečení, či už z ústavného alebo ambulatného liečenia. Resocializácia v oblasti drogových závislostí je proces koordinovaného, komplexného, kontinuálneho, systematického, cieľavedomého a adresného ovplyvňovania, usmerňovania preliečeného závislého jedinca. Resocializácia je teda programovo zameraná na zmenu životného štýlu prostredníctvom zmeny myslenia s cieľom dosiahnutia plnej integrácie, plnohodnotného návratu do bežného života a sociálneho prostredia. Cieľom je trvalá a dôsledná abstinencia.

Podmienky prijatia klienta:

- **Na základe rozhodnutia súdu o uložení neodkladného alebo výchovného opatrenia** je umiestnené za prítomnosti príslušného kurátora alebo zákonného zástupcu dieťaťa. Pred nástupom musí dieťa byť oboznámené do akého typu zariadenia ide byť umiestnené a mať základné informácie o tom, čo ho čaká v rámci resocializačného programu. Pri nástupe zákonný zástupca alebo kurátor predloží originál rozhodnutia o uložení výchovného alebo neodkladného opatrenia, ktoré je vykonateľné. predloží sociálnu správu o osobných pomeroch dieťaťa, prepúšťaciu správu z strednodobej liečby na pedopsychiatrii v trvaní minimálne štyri týždne a overenú kópiu rodného listu. Ďalej sú to veci osobného charakteru.

- **Prijatie plnoletej fyzickej osoby na základe dohody s odporúčením orgánu SPODaSK**

3.8 COR centrum n.o.

Kontaktná osoba:	Mgr. Ján Bartík
Adresa sídla:	Jesenského 889/2, 963 01 Krupina
Telefón:	+421 904 610 010, +421 948 041 532
E – mail:	corcentrum@gmail.com
Web:	www.corcentrum.sk

Kapacita: 25 klientov
Forma poskytovanej služby: pobytová / s resocializačným programom centra

COR centrum n. o. je resocializačné stredisko, nachádza sa v intraviláne meste Krupina, v blízkosti centra mesta v časti zastavanej rodinnými domami. Ide o jednu budovu 1 024, 650 m². Objekt centra je rozdelený na dve bazálne časti, mužskú časť a ženskú časť, v ktorých sa nachádza 7 izieb.

Centrum pre deti a rodiny vykonáva opatrenia v súlade so Zákonom NR SR č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov. § 57 ods. 1 písm. a) centrum vykonáva resocializačný program pre plnoletú fyzickú osobu na odporúčanie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria a na základe písomnej dohody s touto plnoletou fyzickou osobou.

Cieľovou skupinou sú plnoleté fyzické osoby, ktorým bola diagnostikovaná diagnóza závislosť od drog, alkoholu a patologického hráčstva. Plnoleté fyzické osoby s diagnózou závislosti sú prijímané do centra bez ohľadu na pohlavie, rasu, vierovyznanie, náboženské či ideologické presvedčenie a sexuálnu orientáciu vo veku od 18 do 62 rokov po splnení nasledujúcich podmienok:

- žiadosť o prijatie do centra pre deti a rodiny /ďalej len centrum/,
- odporúčanie lekára so špecializáciou v odbore psychiatria,
- odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce sociálnych vecí a rodiny podľa miesta trvalého bydliska žiadateľa (je možné prijať aj žiadateľa bez odporúčania orgánu sociálnoprávnej ochrany a kurately Úradu práce sociálnych vecí a rodiny ako samoplatcu v súlade s § 57 ods. 6),
- absolvovanie dlhodobej/detoxifikačnej liečby závislosti v zdravotníckom zariadení pre liečbu závislosti,
- preukázateľná abstinencia v čase prijímania do centra,
- prejavenie súhlasu s dobrovoľnou účasťou na resocializačnom programe,
- uzatvorenie písomnej zmluvy medzi centrom a plnoletou fyzickou osobou,
- v rámci prijímacieho procesu sa u klienta zisťuje, či trpí akútnym alebo chronickým prenosným ochorením alebo je bezpríznakovým prenášačom takéhoto ochorenia (Potvrdenie o bezinfekčnosti).

Resocializačné stredisko sa podľa tohto zákona zriaďuje za účelom aktivizovania vnútorných schopností detí a plnoletých fyzických osôb na prekonanie psychických dôsledkov, fyzických dôsledkov a sociálnych dôsledkov drogových závislostí, alebo iných závislostí a na opätovné zapojenie sa do života v prirodzenom prostredí.

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na ktoré má COR centrum n. o. akreditáciu:

- ✓ opatrenia sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately podľa § 3 a § 4 ods. 1 písm. d) a ods. 5 v zariadení § 45 zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele,

- ✓ opatrenia v zariadení resocializačné stredisko podľa § 63 zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, ktoré sa zriaďuje na účel aktivizovania vnútorných schopností detí a plnoletých fyzických osôb na prekonanie psychických dôsledkov, fyzických dôsledkov a sociálnych dôsledkov drogových závislostí, alebo iných závislostí a na zapojenie sa do života v prirodzenom prostredí,
- ✓ resocializačné stredisko vykonáva svoju činnosť podľa § 47 ods. 3 písm. a) 1-4, 8, 10-13 bodu, písm. b) 2-4 bodu, písm. c) 1, 3-5 bodu, písm. d) 1-2 a ods. 4 písm. c) zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele výchovné opatrenia podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

ANALÝZA POTRIEB PRIJÍMATEĽOV, ZAMESTNANCOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A OBYVATEĽOV MESTA KRUPINA

Súčasťou analytickej časti je vyhodnotenie
dotazníkového prieskumu prijímateľov,
zamestnancov sociálnych služieb
a obyvateľov mesta Krupina

**2024 - 2030
MESTO KRUPINA**

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

4 ANALÝZA POTRIEB OBYVATEĽOV, PRIJÍMATEĽOV A ZAMESTNANCOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE KRUPINA

Hlavnými princípmi komunitného plánovania je partnerstvo medzi všetkými účastníkmi a zapájanie miestnej komunity, t.j. obyvateľov daného územného celku, v našom prípade mesta Krupina, do tvorby komunitného plánu sociálnych služieb. Súbor pri prieskume tvorili prevažne občania mesta Krupiny, prijímatelia využívajúci sociálne služby a zamestnanci pracujúci v Krupine v sociálnej oblasti. **Cieľom je, čo najpresnejšie identifikovať potreby prijímateľov sociálnych služieb.**

Súčasťou analytickej časti komunitného plánu sociálnych služieb sú výsledky dotazníkového šetrenia v rámci mesta Krupina. Zisťovanie potrieb, názorov a očakávaní obyvateľov mesta Krupina vo vzťahu k poskytovaným sociálnym službám a ich ďalšiemu rozvoju bol v rámci spracovania KPSS mesta Krupina na roky 2024 – 2030 zrealizovaný v období august – november 2023 dotazníkový prieskum.

Dotazník bolo možné vyplniť v písomnej forme a prostredníctvom internetu. Internetový odkaz na dotazník bol uverejnený na stránke www.krupina.sk a šírený prostredníctvom mailovej pošty. Vyplnený dotazník v písomnej forme bolo možné zaslať poštou na adresu Mestského úradu Krupina a taktiež odovzdať na mieste prvého kontaktu v budove mestského úradu.

4.1 Vyhodnotenie dotazníka č.1:

1 Dotazník pre obyvateľov mesta Krupina

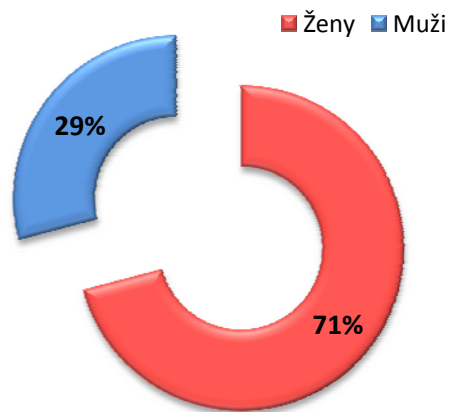
Cieľom prieskumu bolo zistiť:

- zloženie domácnosti respondentov a ich sociálne postavenie
- súčasný sociálny problém občanov mesta
- aké sociálne služby sú v súčasnosti využívané v meste
- spokojnosť využívaných sociálnych služieb
- o ktoré sociálne služby a sociálne zariadenia majú záujem občania mesta
- aká forma sociálnej služby najviac uspokojí občanov mesta
- ktorým skupinám občanov mesta je potrebné venovať väčšiu pozornosť

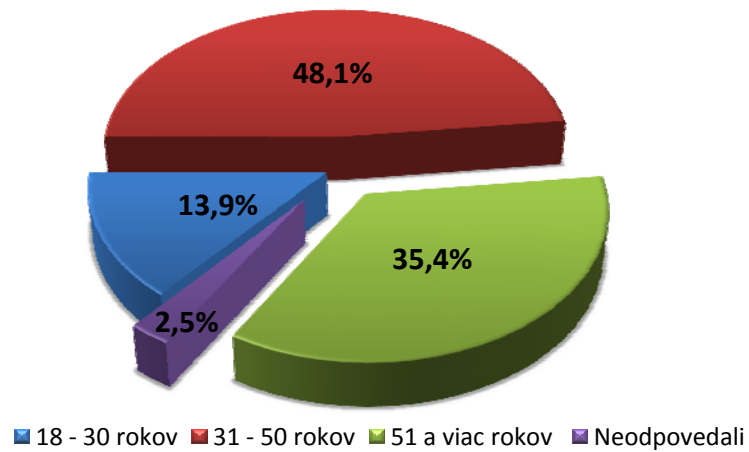
Dotazník je spracovaný a vyhodnocovaný formou tabuliek, graficky a popisom. Prvé zodpovedané otázky dotazníka nám tvoria základný charakteristický obraz o skúmanej vzorke ľudí ktorí sa zúčastnili prieskumu, ako sú rod-pohlavie, vek, vzdelanie, sociálno-pracovné postavenie, rodinná štruktúra.

Podiel respondentov podľa pohlavia

Veková škála respondentov

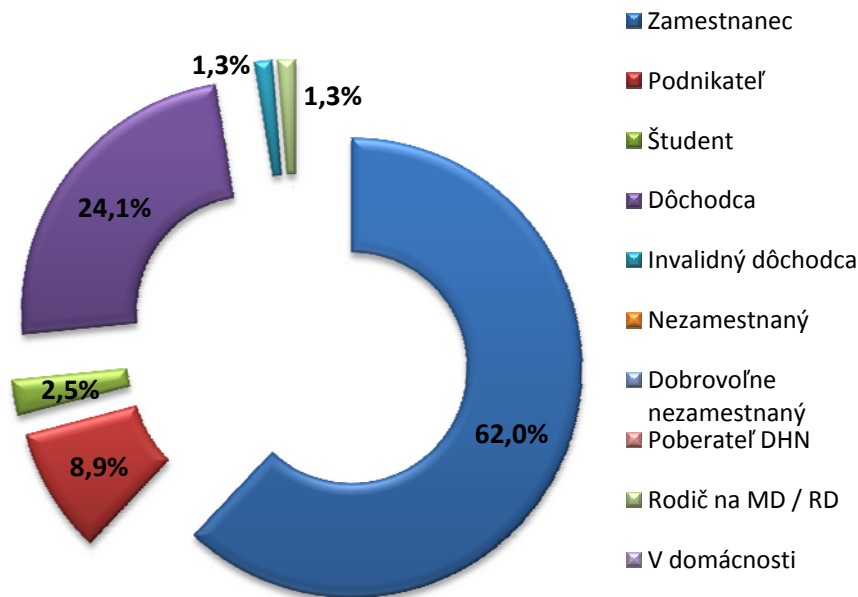

Vzdelanie respondentov

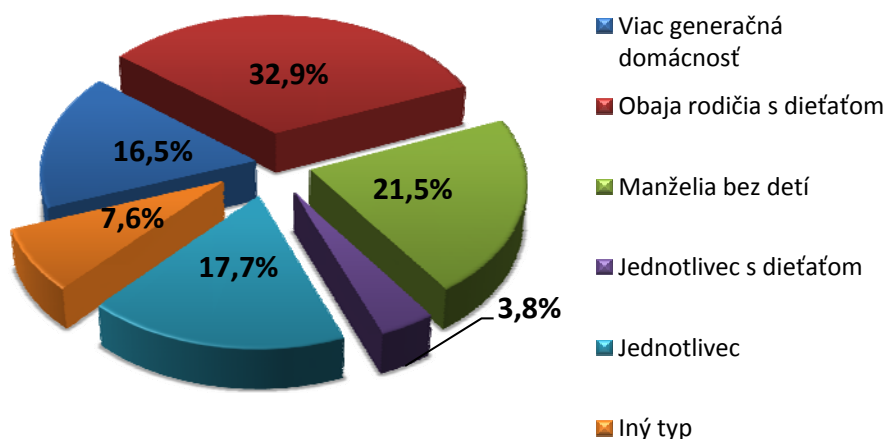

Sociálno-pracovné postavenie respondentov

Štruktúra domácnosti respondentov

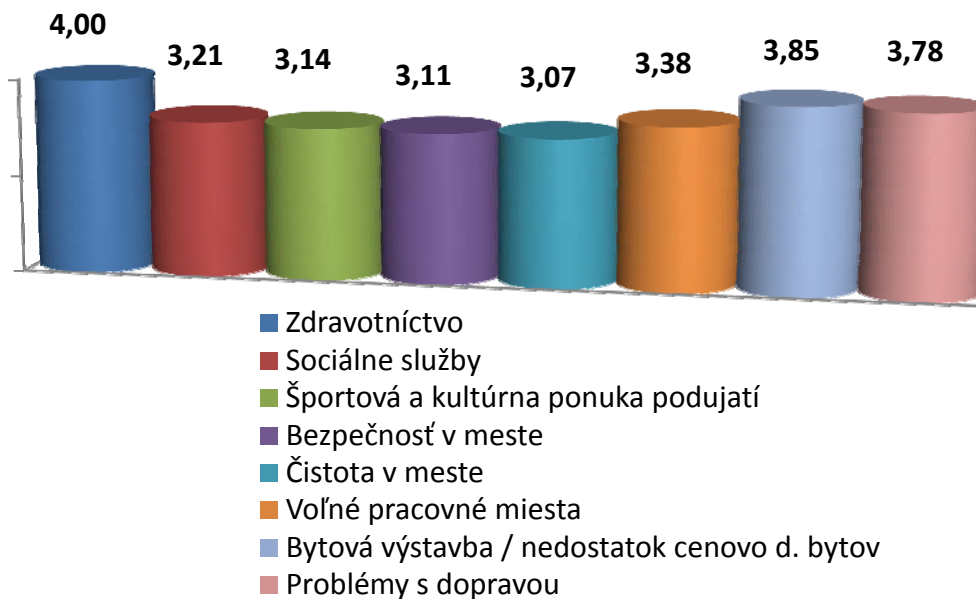
Z grafického vyhodnotenia vyplýva, že v zúčastnenej vzorke ľudí sa ako dominantná osoba predstavuje žena v zrelom veku medzi 30 - 60 rokom života s vyšším stupňom vzdelania (t.j. stredoškolské s maturitou a vysokoškolské) v zamestnaneckom pomere. Túto skupinu tvorí viac ako 60% osôb vyjadrujúci svoj postoj k sociálnej politike mesta Krupina. Zo spoločenského hľadiska sa táto skupina osôb v najväčšej miere v priamej alebo nepriamej forme stýka vo svojom okolí s problémami a ich potrebou riešenia v sociálnej oblasti ako je starostlivosť a zabezpečenie seniorov, maloleté deti a v neposlednom rade aj s asociálnymi prípadmi vo svojom okolí.

Respondenti žijú v rôznorodnej štruktúre domácnosti, čo predstavuje približne rovnaký percentuálny podiel. Minoritnou skupinou danej vzorky je iba jednotlivec s dieťaťom.

6. Aké sú podľa Vás v súčasnosti najväčšie problémy v Krupine? jednotlivé oblasti ohodnoťte známkou podľa závažnosti od 1(závažne) do 5 (marginálne) ?

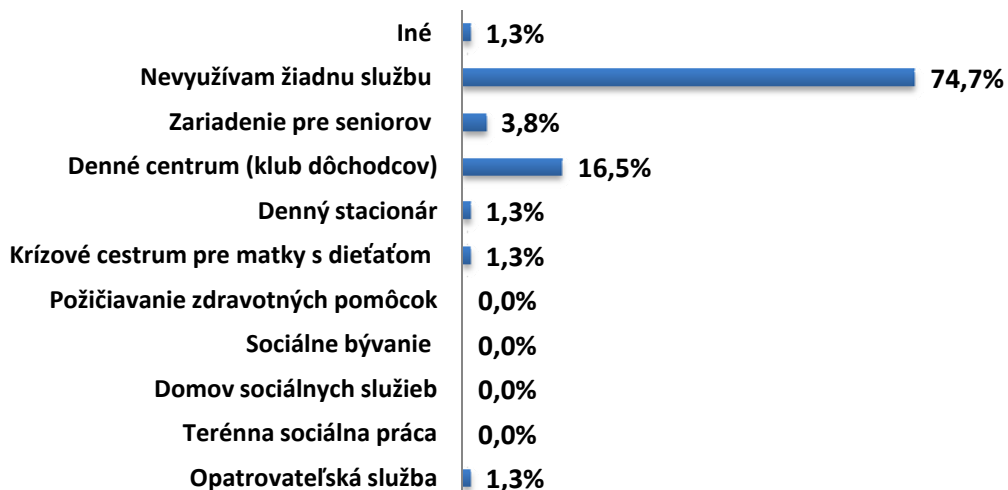
Priemerná známka hodnotenia závažnosti problémov daných oblastí

Občania za veľmi nedostatočné a závažné vidia problémy mesta v oblasti zdravotníctva a v rozvoji infraštruktúry. Sociálne služby mesta sú zhodnotené známkou 3,2 čo je dobrý a patria v grafickom zobrazení do skupiny s marginálnym zastúpením.

7. Označte sociálne služby, ktoré v súčasnej dobe využívate vy alebo člen vašej rodiny? (môžete označiť viac možností)

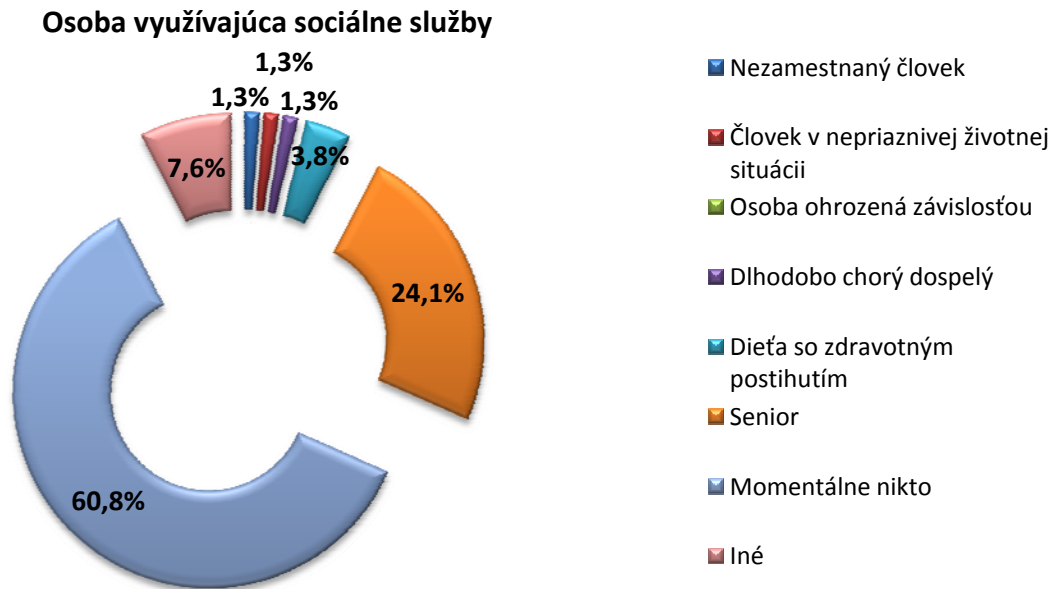
Druh soc. služby, ktorú využívame

74,7% nepotrebuje a nevyužíva sociálne služby. 16,5% využíva služby mesta v rámci sociálno-spoločenského vyžitia ako dôchodca. 7,7% formu sociálnej služby opatrovateľského charakteru.

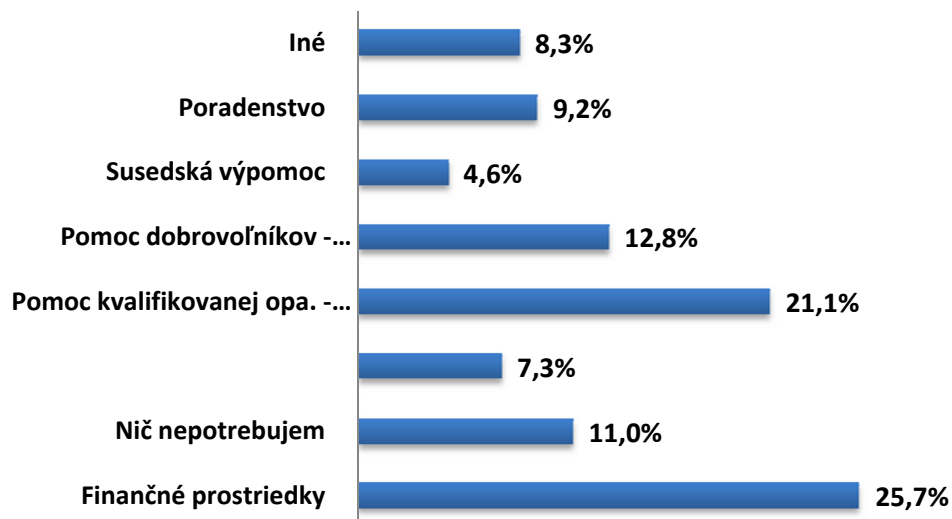
8. Kto využíva Vami vybranú sociálnu službu?

60,8% nevyužíva sociálne služby. 24,1% využíva sociálne služby mesta ako dôchodca (denné centrá alebo formou opatrovateľskej služby). 7,7% využíva formu sociálnej služby ako človek v ťažkej sociálnej situácii a to formou opatrovania, ochrany a podobne.

9. Ak sa Vaša rodina dlhodobo stará o niekoho, čo by Vám najviac pomohlo k lepšiemu zabezpečeniu starostlivosti a opatery? (môžete označiť viac možností)

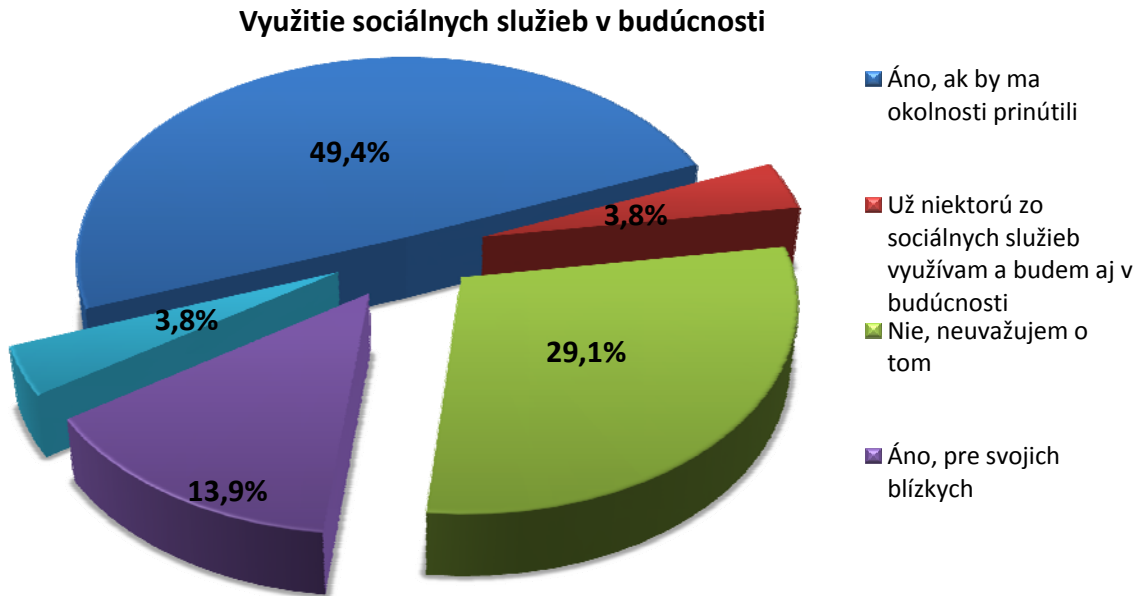
Sociálne potreby pre zabezpečenie opatery

Zabezpečenie dlhodobých sociálnych potrieb je možné realizovať iba s dostatočným finančným krytím, či už priamo poskytnutím finančných príspevkov osobe alebo formou štátnych programov so zabezpečením kvalifikovanej osoby opatrovateľskej služby, čo preferuje 46,8% zainteresovaných. 17,4% by chcela riešiť sociálnu službu bezplatne formou výpomoci a dobrovoľníctva.

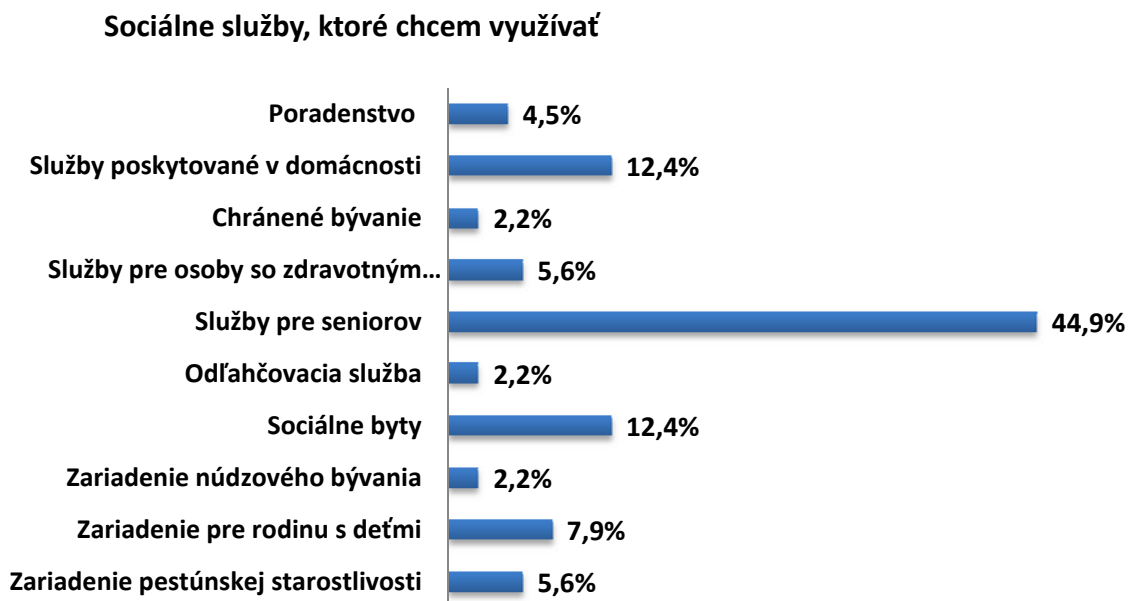

10. Uvažujete, že by ste v blízkej budúcnosti (do 5 rokov) využili niektorú zo sociálnych služieb?

So zabezpečením sociálnych služieb v meste a ich fungovaním je stotožnených **70,9%** opýtaných a sú pre nich neoddeliteľnou súčasťou spoločenského života teraz i v budúcnosti. 29,1% s využitím sociálnych služieb v meste neuvažuje.

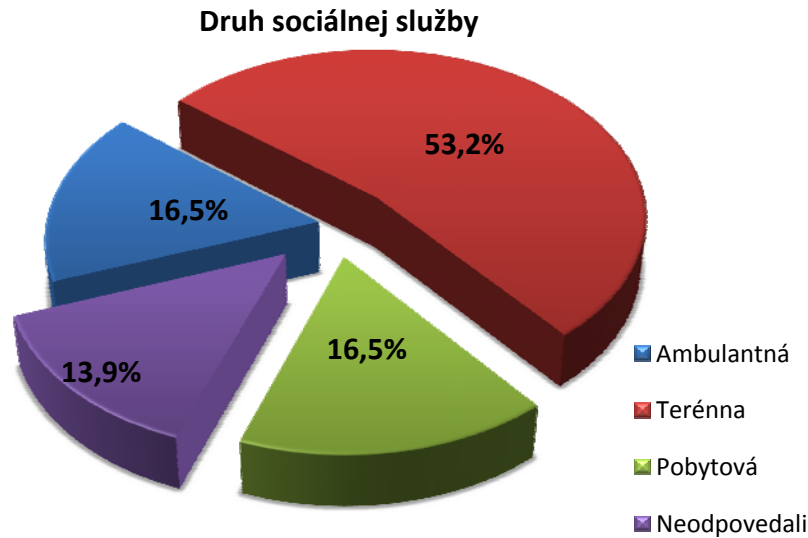
11. O aké sociálne služby by ste mali záujem, ktoré by ste chceli využívať?

Takmer **pre polovicu respondentov** je prioritné zabezpečenie služieb pre ľudí v seniorskom veku. **12,4%** by privítalo služby pre domácnosti a rovnaká časť **12,4%** apeluje na bytovú politiku mesta so zabezpečením sociálneho bývania. Zvyšok respondentov sa o poskytnutie jednotlivých služieb pohybuje na úrovni 5%.

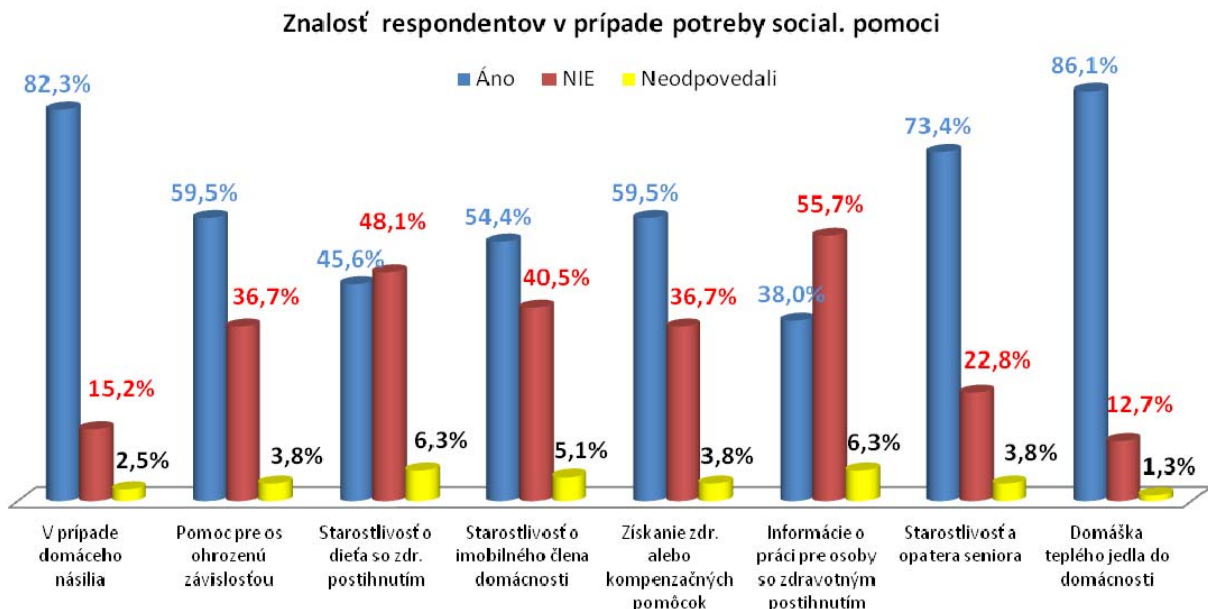

12. Aká forma poskytovania sociálnej služby by Vám vyhovovala najviac?

53,2% by v prípade potreby využívalo sociálne služby terénnou formou starostlivosti, prípadne 16,5% krátkodobou ambulantnou formou, čo predstavuje spolu **69,7% prijímania sociálnych služieb v rámci svojho domova**. Pre **16,5%** by vyhovoval viac pobyt v sociálnom zariadení.

13. Viete, kam by ste sa obrátili so žiadosťou o pomoc, ak by ste ju potrebovali?

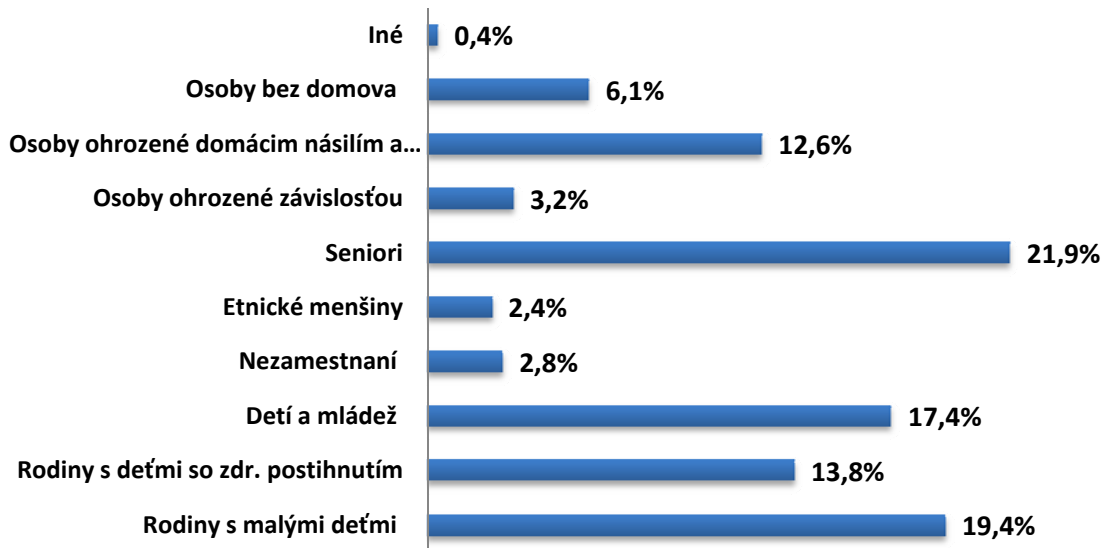

Z prieskumu prevažná miera respondentov cca **80%** v rutinných otázkach spoločnosti ako je "násillie, starostlivosť o seniorov a pod." vie riešiť sociálnu situáciu. V špecializovaných sociálnych podmienkach ako sú "závislosti, získanie kompenzačných pomôcok, imobilita" je povedomie ako riešiť situáciu tesne nad úrovňou 50%. V otázkach starostlivosti s postihnutou osobou je informovanosť s riešením tesne **pod 50%**.

14. Ktoré zo skupín obyvateľov nášho mesta si podľa Vás zaslúžia viac pozornosti? Môžete uviesť viac možností

Mesto by malo venovať pozornosť pre skupinu obyvateľov

Z grafického hodnotenia by mesto malo viac pozornosti venovať majoritnej časti obyvateľstva žijúcej v meste seniorom 21,9%, rodinám + deťom/mládeži t.j. 19,4% + 17,4% čo tvorí skupinu 58,7%. Osoby so sociálnym tzv. špecializovaným odkázaním predstavujú 38,5%.

4.2 Vyhodnotenie dotazníka č.2 a č.3:

V analýze treba podotknúť, že v rámci mesta fungujú rôzne typy organizácií, ktoré sa venujú špecializovanej skupine ľudí, špecializovanou formou práce a pracovísk. Pre ich hodnotenie je vypracovaná farebná škála, v ktorej sa môžu organizácie s podobnou štruktúrou, formou a zameraním pomoci porovnať, aby sme dosiahli zodpovedajúcu výpovednú hodnotu.

- Zelenú škálu tvoria organizácie typu zariadenia pre seniorov
- Ružovú škálu tvoria organizácie typu ľudí so závislosťami
- Modrú škálu tvoria organizácie typu pre ľudí s terénou sociálnou činnosťou

4.2.1 Vyhodnotenie dotazníka č.2:

2 Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb

Cieľom prieskumu bolo zistiť:

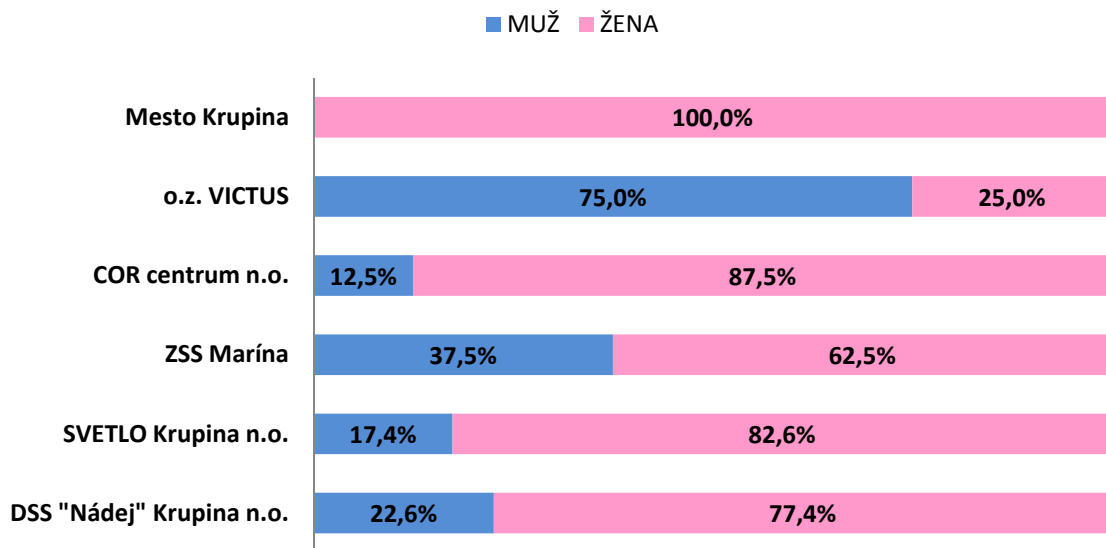
- spokojnosť a kvalitu s poskytovanými sociálnymi službami od občanov, ktorí sú už v súčasnosti ich prijímateľmi.

Dotazník je spracovaný a vyhodnocovaný formou tabuliek, graficky a popisom. Prvé zodpovedané otázky dotazníka nám tvoria základný charakteristický obraz o skúmanej vzorke ľudí ktorí sa zúčastnili prieskumu, ako sú rod-pohlavie, veková štruktúra, doba prijímania sociálnej služby.

Organizácie v katastrálnom území mesta	klienti		doba pobytu/služby [rok]				priemerný vek
	MUŽ	ŽENA	do 5	6-10	11-15	16 a viac	
DSS "Nádej" Krupina n.o.	22,6%	77,4%	77,4%	12,9%	9,7%	0,0%	84
SVETLO Krupina n.o.	17,4%	82,6%	87,0%	8,7%	0,0%	4,3%	81
Zariadenie sociálnych služieb Marína	37,5%	62,5%	70,0%	22,5%	5,0%	2,5%	76
COR centrum n.o.	12,5%	87,5%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	40
o.z. VICTUS	75,0%	25,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	16
Mesto Krupina	0,0%	100,0%	53,3%	33,3%	13,3%	0,0%	82

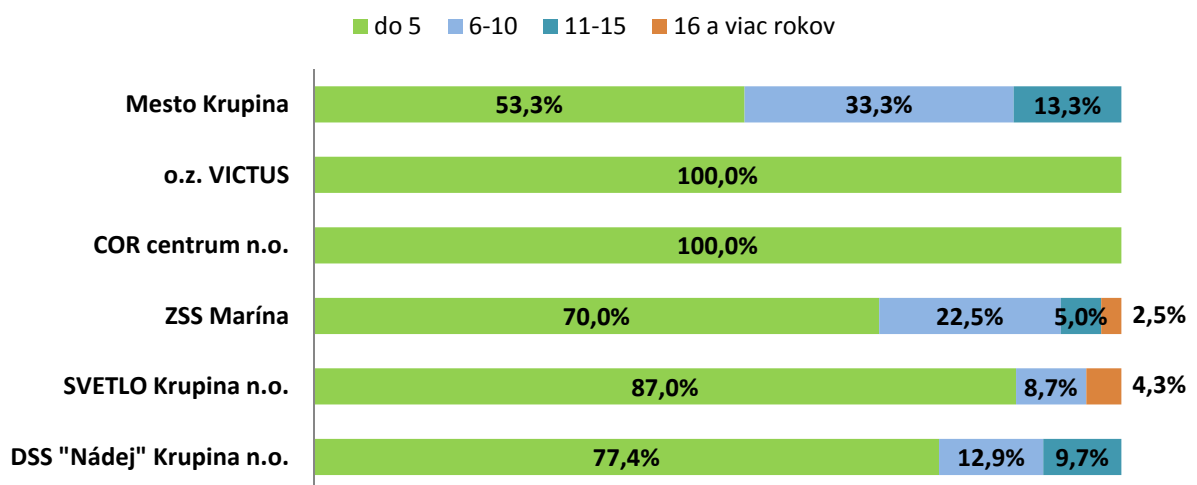

Podiel mužov a žien prítomajúcich sociálne služby

Najväčším poberateľom sociálnej pomoci, ktoré poskytujú organizácie na území mesta tvoria ženy cca v 2/3 väčšine voči mužom. Výnimku tvorí o.z. Victus.

Podiel doby užívania sociálnej služby

Podiel užívania sociálnych služieb doby do 5 rokov je v 100% miere pri všetkých zariadeniach s činnosťou pre ľudí so závislosťami (ružová škála), a v 80% pre starých a postihnutých ľudí (zelená škála).

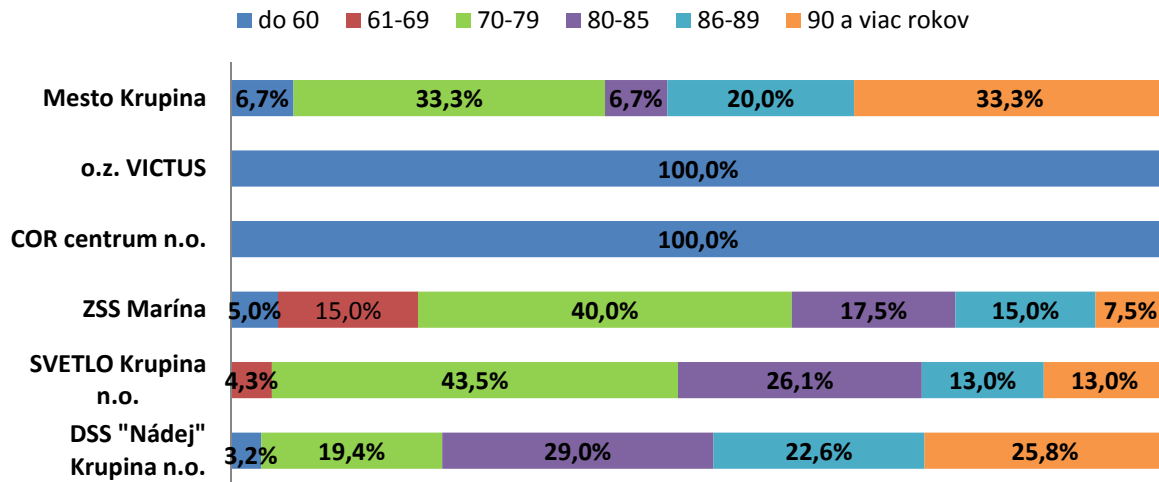
Poskytovanie sociálnej služby terénnej práce do 5 rokov je v podieloch na úrovni 50% a 50% od 6 do 15 rokoch.(modrá škála)

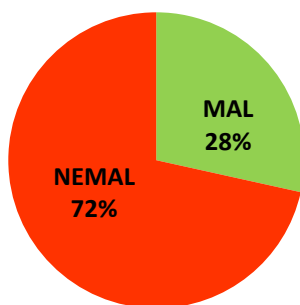
Organizácie v katastrálnom území mesta	veková škála klientov [rok]						priemerný vek
	do 60	61-69	70-79	80-85	86-89	90 a viac	
DSS "Nádej" Krupina n.o.	3,2%	0,0%	19,4%	29,0%	22,6%	25,8%	84
SVETLO Krupina n.o.	0,0%	4,3%	43,5%	26,1%	13,0%	13,0%	81
Zariadenie sociálnych služieb Marína	5,0%	15,0%	40,0%	17,5%	15,0%	7,5%	76
COR centrum n.o.	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	40
o.z. VICTUS	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	16
Mesto Krupina	6,7%	0,0%	33,3%	6,7%	20,0%	33,3%	82

Priemerný vek klientov hodnotených v zelenej a modrej škále je 80 rokov, ružovej škále je veková hranica od 16 do 40 rokov.

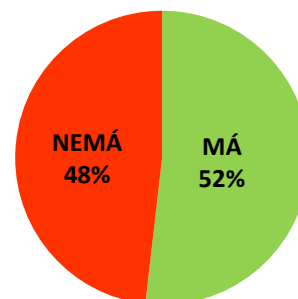
Podiel vekovej škály užívania sociálnej služby

Trvalý pobyt v meste pred prijatím soc. služby

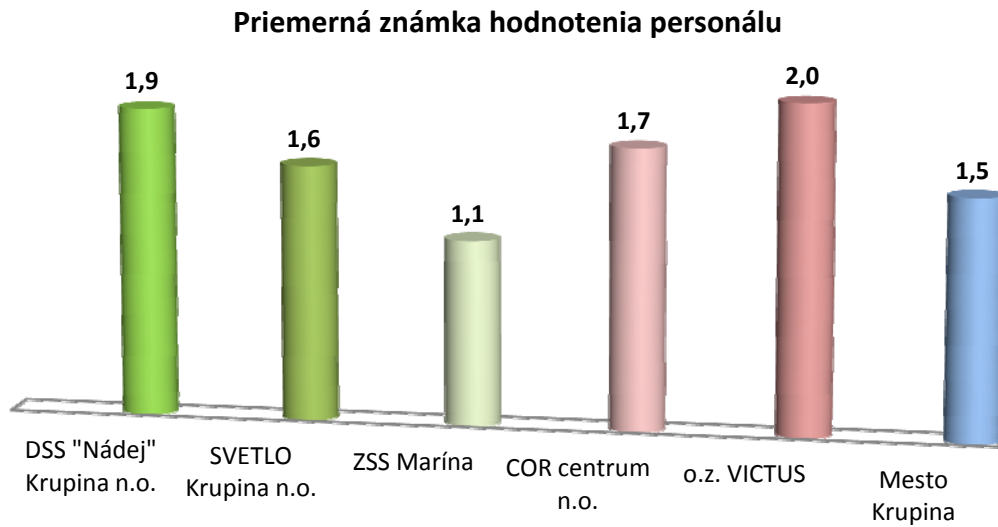
Trvalý pobyt v meste pri poberaní soc. služby

Väčšina užívateľov sociálnych služieb v zelenej škále nemala trvalý pobyt v meste Krupina. Po príchode do zariadenia sa tento stav zmenil, vid' grafické zobrazenie.

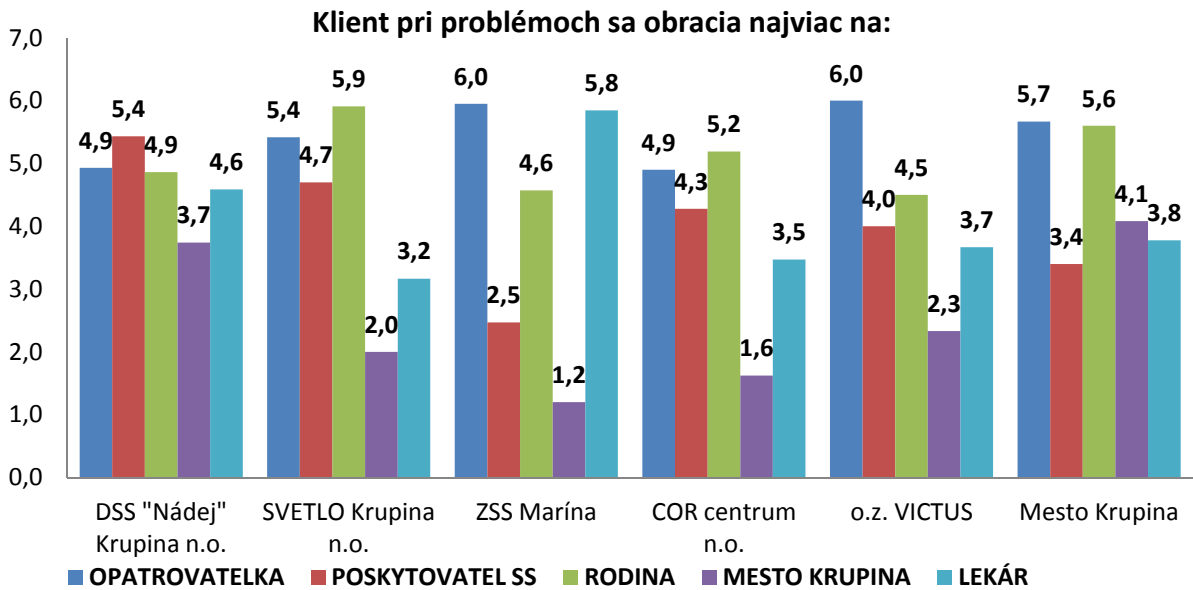
6. Ako by ste ohodnotili starostlivosť personálu známku od 1(výborne) do 5 (nedostatočne)?

Klienti s prácou a prístupom personálu pracujúcich v jednotlivých organizáciach sú spokojní až veľmi spokojní. O čom svedčí spoločná známka 1,6 čo je chválitebný.

7. Na koho sa obrátite pri riešení akéhokoľvek problému označte poradovým číslom od 1(menej často až vôbec) do 6 (často) ?

Organizácie v katastrálnom území mesta	DSS "Nádej" Krupina n.o.	SVETLO Krupina n.o.	Zariadenie sociálnych služieb Marína	COR centrum n.o.	o.z. VICTUS	Mesto Krupina
OPATROVATELKA	4,93	5,42	5,95	4,90	6,00	5,67
POSKYTOVATEL SS	5,43	4,70	2,47	4,28	4,00	3,40
RODINA	4,86	5,91	4,57	5,19	4,50	5,60
MESTO KRUPINA	3,74	2,00	1,20	1,63	2,33	4,08
LEKÁR	4,59	3,17	5,85	3,47	3,67	3,78

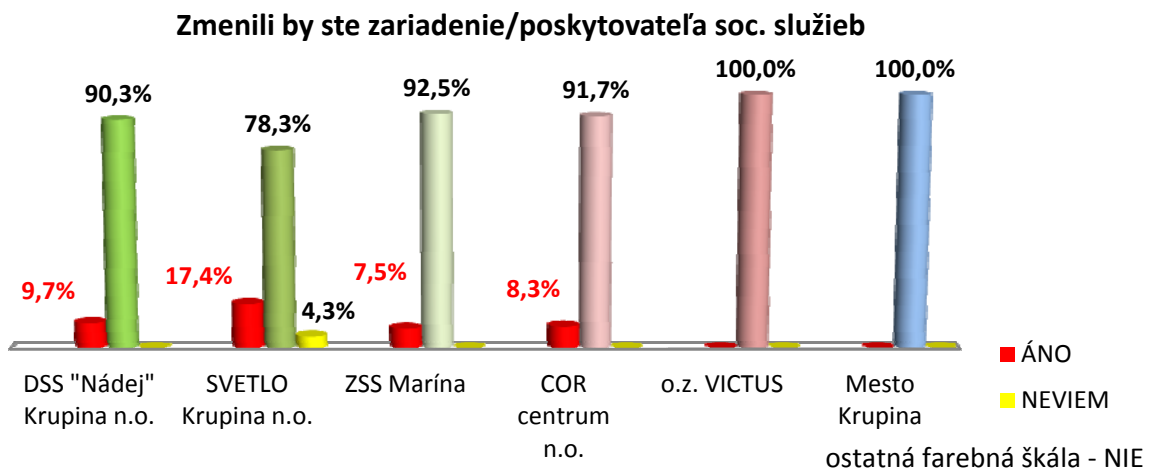
V otázke č.7 je v tabuľke s modrými číslicami vyznačené na koho sa klienti najviac a červeným číslicami najmenej obracajú o pomoc.

Klient poberajúci sociálne služby v zelenej a v modrej škále hľadá najčastejšie pomoc u opatrovateľky resp. poskytovateľa SS.

Klient poberajúci sociálne služby v ružovej škále hľadá najčastejšie pomoc u rodiny, opatrovateľky resp. poskytovateľa SS.

Z prieskumu vidieť že klienti vo všetkých organizáciách sa s pomocou najmenej obracajú na mesto.

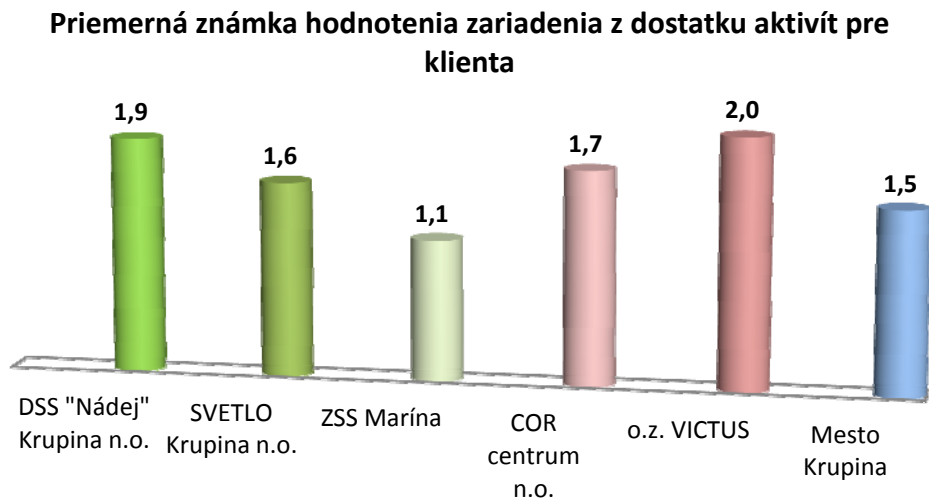
8. Zmenili by ste zariadenie / poskytovateľa sociálnych služieb, ak by to bolo možné?

Z grafu vidieť vysokú mieru spokojnosti klientov v jednotlivých zariadeniach a organizáciách so službami ktoré im poskytujú sociálnu starostlivosť, o čom svedčí aj predchádzajúca známka starostlivosti pre personál.

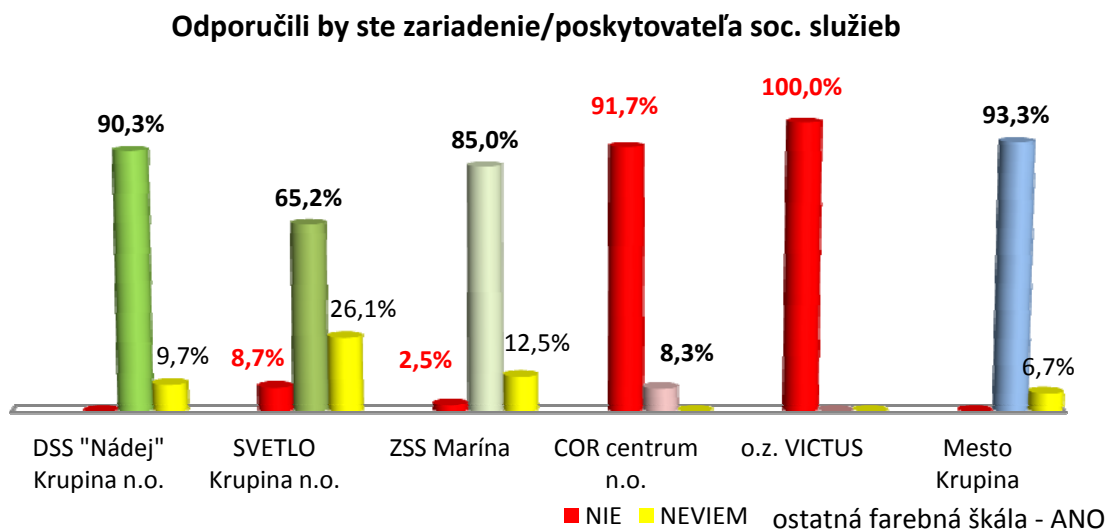

9. Ponúka zariadenie / poskytovateľ sociálnych služieb dostatočný počet aktivít ohodnotíte známku od 1(výborne) do 5 (nedostatočne) ?

Klienti sa stretávajú v rámci pobytu s činnosťou alternatívnych aktivít pre ich mentálny a spoločenský rozvoj s ktorými sú spokojní až veľmi spokojní. O čom svedčí spoločná známka 1,6 čo je chválytebný.

10. Odporučili by ste zariadenie / poskytovateľa sociálnych služieb, v ktorom sa nachádzate?

Z grafu vidieť vysokú mieru odporúčania a neodporúčania klientov v jednotlivých organizáciách. Klienti zo zelenej a modrej škály hodnotia činnosť organizácie veľmi kladne, t.j. obdobne ako v predošlých otázkach. Klienti v ružovej škále by nikomu neodporučali organizáciu, ktorá im poskytuje sociálnu pomoc, napriek predchádzajúcemu ich veľmi kladnému hodnoteniu. Danú skutočnosť možno vysvetliť nasledovne. Prevažne mladí ľudia bojujúci so závislosťami otázku poňali v inom zmysle a to že "absolvovanie ozdravného procesu by nikomu nepriali" t.j. lepšie sa v danej sociálnej situácii nenachádzať a preto by organizáciu nikomu neodporučili.

4.2.2 Vyhodnotenie dotazníka č.3:

3 Dotazník pre pracovníkov sociálnych služieb

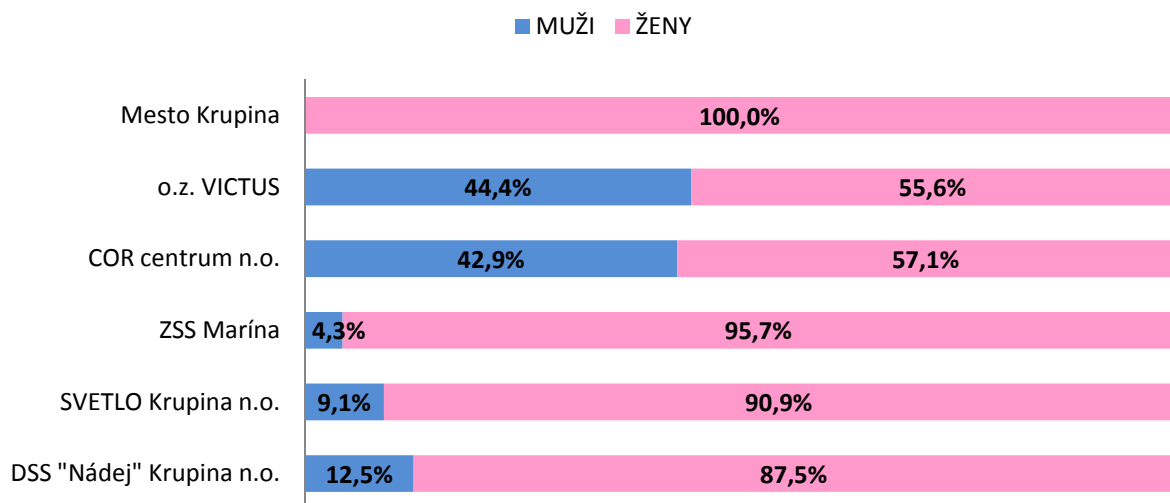
Cieľom prieskumu bolo zistiť:

- zistiť problémy, s ktorými sa stretávajú zamestnanci pracujúci v sociálnych službách

Dotazník je spracovaný a vyhodnocovaný formou tabuliek, graficky a popisom. Prvé zodpovedané otázky dotazníka nám tvoria základný charakteristický obraz o skúmanej vzorke ľudí ktorí sa zúčastnili prieskumu, ako sú rod-pohlavie, veková štruktúra.

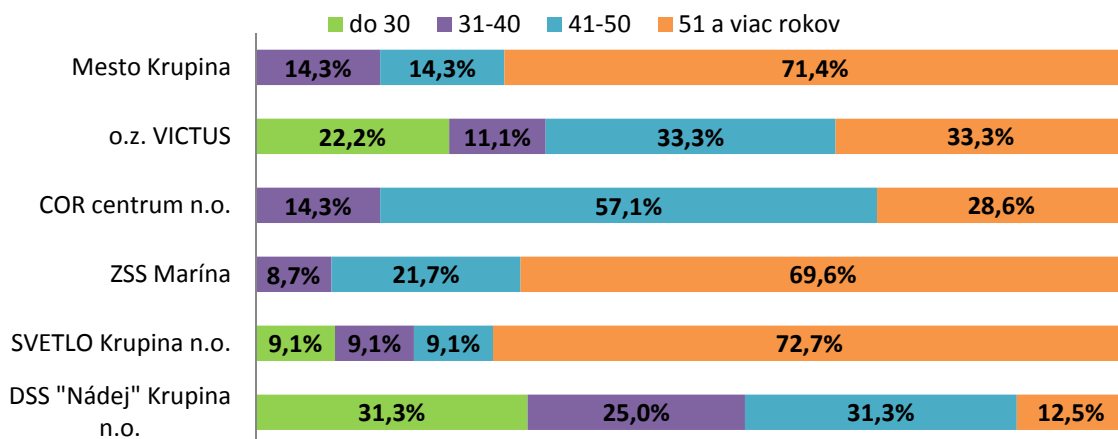
Organizácie v katastrálnom území mesta	zamestnanci		veková škála zamestnancov [rok]			
	MUŽI	ŽENY	do 30	31-40	41-50	51 a viac
DSS "Nádej" Krupina n.o.	12,5%	87,5%	31,3%	25,0%	31,3%	12,5%
SVETLO Krupina n.o.	9,1%	90,9%	9,1%	9,1%	9,1%	72,7%
ZSS Marína	4,3%	95,7%	0,0%	8,7%	21,7%	69,6%
COR centrum n.o.	42,9%	57,1%	0,0%	14,3%	57,1%	28,6%
o.z. VICTUS	44,4%	55,6%	22,2%	11,1%	33,3%	33,3%
Mesto Krupina	0,0%	100,0%	0,0%	14,3%	14,3%	71,4%

Podiel mužov a žien pracujúcich v sociálnych službách

Podiel vekovej škály pracovníkov v sociálnych službách

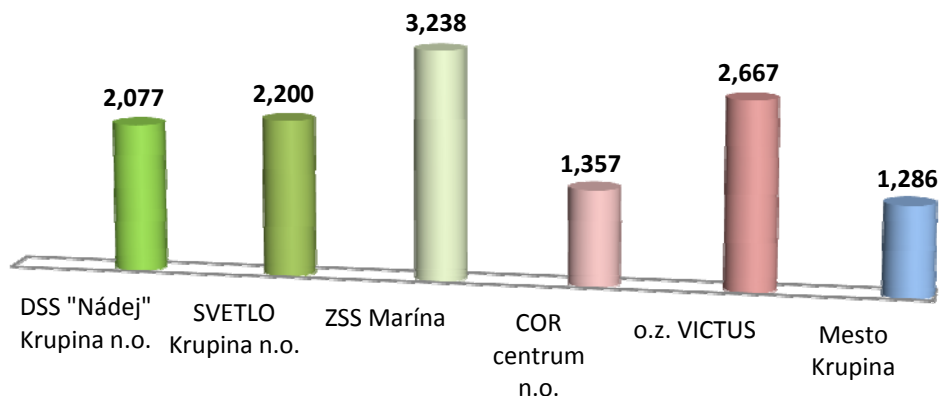

Najväčším podielom pracujúcich ľudí v sociálnych službách v zelenej a modrej škále sú ženy tvoriace 90-100% väčšinu z toho až 70% žien sú vo veku nad 50 rokov. Z tejto škály vyčnieva iba DSS Nádej Krupina, kde percentuálny kvantil je približne pre každú vekovú škálu "DO-30-40-50-NAD" rovnaký.

Skupina ľudí pracujúcich v ružovej škále tvorí 50% mužov a 50% žien, z toho prevažná väčšina viac ako 66,5% vo veku nad 40 rokov.

3. Ako by ste ohodnotili spokojnosť s Vašou prácou v sociálnych službách známku od 1(výborne) do 5 (nedostatočne) ?

Priemerná známka hodnotenia spokojnosti pracovníka v sociálnych službách

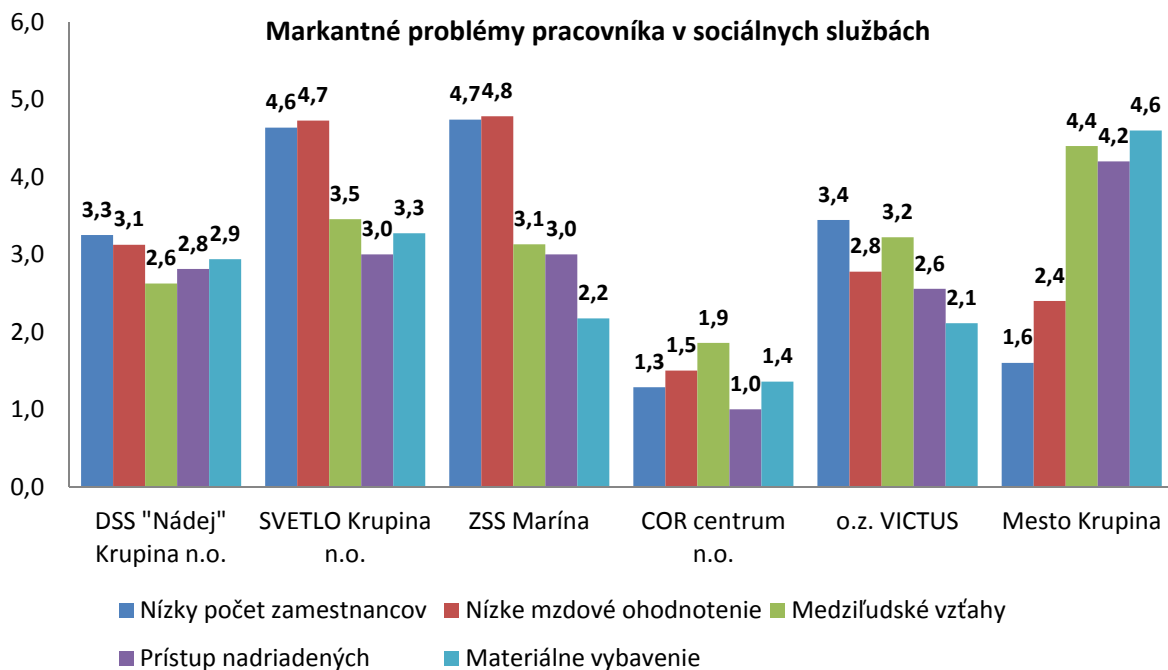

Personál pracujúci v **zelenej** škále vykazuje najnegatívnejšie hodnotenie spokojnosti a to so spoločnou priemernou známku **2,5** čo je chválitebné až dobré. Z toho DSS Nádej má najlepšie hodnotenie, čo možno pripísať aj vekovo rôznorodému kolektívu. V **modrej** škále si pracovníci dali najlepšie hodnotenie **1,28** zo všetkých účastníkov prieskumu, čo možno zhodnotiť aj najnižšou pracovnou náročnosťou zo skúmanej vzorky. Pracujúci v ružovej škále sa ohodnotili priemernou spoločnou známku 2,0 čo je chválitebný.

4. Aké problémy vnímate pri poskytovaní sociálnych služieb? podľa intenzity problému priradíte hodnotenie k jednotlivým bodom od 1 (s problémom sa nestretávam) do 5 (významný problém)

Organizácie v katastrálnom území mesta	DSS "Nádej" Krupina n.o.	SVETLO Krupina n.o.	ZSS Marína	COR centrum n.o.	o.z. VICTUS	Mesto Krupina
Nízky počet zamestnancov	3,3	4,6	4,7	1,3	3,4	1,6
Nízke mzdové ohodnotenie	3,1	4,7	4,8	1,5	2,8	2,4
Medziľudské vzťahy	2,6	3,5	3,1	1,9	3,2	4,4
Prístup nadriadených	2,8	3,0	3,0	1,0	2,6	4,2
Materiálne vybavenie	2,9	3,3	2,2	1,4	2,1	4,6

V otázke č.4 je v tabuľke s červenými číslicami vyznačený najmarkantnejší problém pracujúcich v sociálnych službách a zelenými číslicami minoritný.

Najlepšie hodnotenie vo všetkých aspektoch dokazovaných možných problémov ma n.o. COR centrum vid'. tabuľka a graf. (nemajú negatívne hodnotenie)

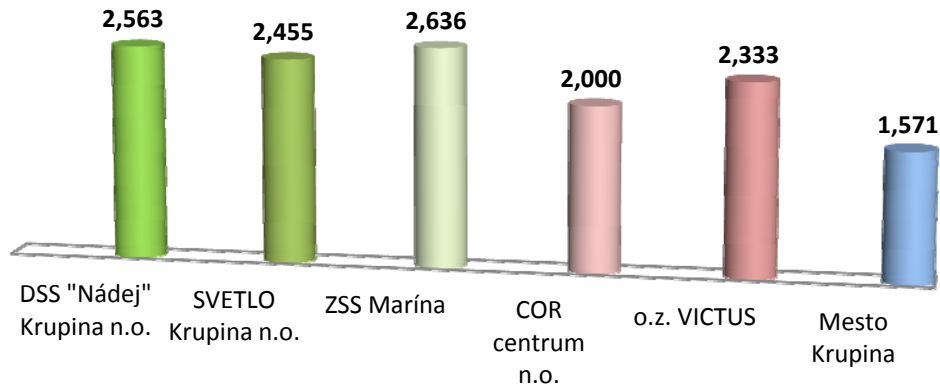
Pracujúci v modrej škále postrádajú najviac materiálne vybavenie.

Pracujúcim v ostatných organizáciách je markantným problémom mzdové ohodnotenie a nízky počet pracujúcich.

5. Myslíte si, že prijímatelia sú spokojní s poskytovanými sociálnymi službami ohodnotte známku od 1(spokojný) do 5 (nespokojný) ?

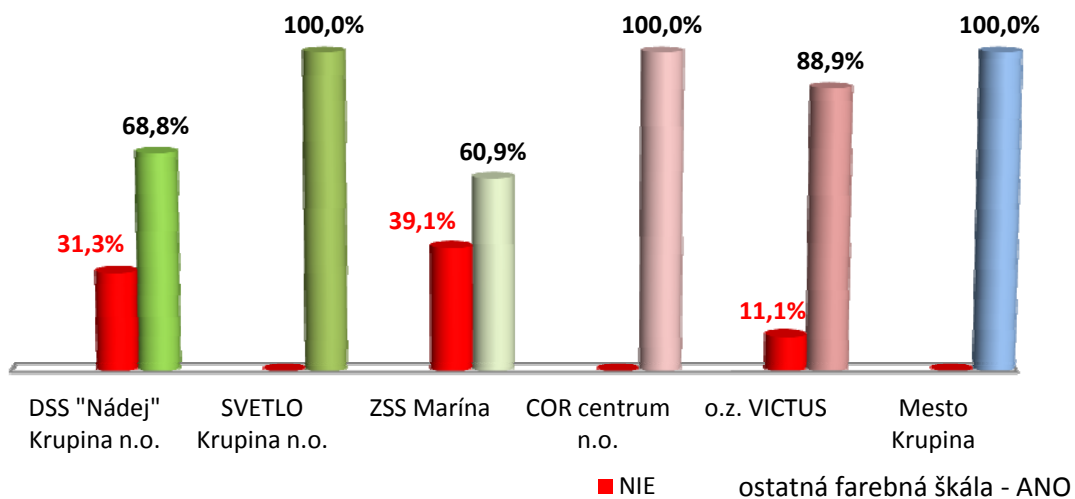
Priemerná známka hodnotenia spokojnosti klientov s vašimi službami

Personál pracujúci v **zelenej** škále vykazuje opäť najnegatívnejšie hodnotenie spokojnosti a to so spoločnou priemernou známku **2,5** čo je chválitebné až dobré. V **modrej** škále pracujúci si dali hodnotenie **1,57** čo je výborne až chválitebne. Pracujúci v ružovej škále sa ohodnotili priemernou spoločnou známku 2,16 čo je chválitebný.

6. Odporučili by ste Vaše zariadenie / poskytovateľa sociálnej služby svojim známym?

Odporučili by ste zariadenie/poskytovateľa sociálnych služieb

Z grafu vidieť 2/3 až 100% mieru spokojnosti a odporúčania pracujúceho personálu v jednotlivých organizáciách pre svojich známych, pričom **1/3 pracovníkov zo zelenej škály by neodporučala** svoju organizáciu čo zodpovedá ich predchádzajúcemu hodnoteniu práce a spokojnosti vo svojej organizácii.

SWOT ANALÝZA

Zhodnotenie analytickej časti bolo premietnuté do SWOT analýzy, ktorá sumarizuje silné a slabé stránky, ako aj príležitosti a ohrozenia mesta.

2024 - 2030
MESTO KRUPINA

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

5 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je základným analytickým nástrojom, ktorý slúži na zhodnotenie súčasného stavu riešeného územia, používaná na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitosti a rizík.

5.1 Základná charakteristika SWOT analýzy

Analýza príležitostí a rizík - O-T umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v meste, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu meste priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. V rámci analýzy SWOT sa mesto koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W hodnotí vplyv vonkajších činiteľov. Vykonávaná je so zámerom stanoviť ciele mesta, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie mesto stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie perspektívne. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry a i.

5.2 SWOT analýza – seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím:

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">Možnosť výberu poskytovateľa (verejného alebo neverejného) pre sociálnu službu - ZpSPoskytovanie sociálnych služieb v zariadení pre seniorov zriadenom mestom,Mestom zabezpečená terénna opatrovateľská služba,Denný stacionár,Sociálne služby poskytované osobe s ŤZP – Sprostredkovanie osobnej asistencie,Kluby dôchodcov:<ul style="list-style-type: none">- Klub dôchodcov učiteľov- Kresťanský klub Dôchodcov	<ul style="list-style-type: none">Absencia ďalších činností – jedáleň, prepravná služba, sociálny taxik,Technická bariérovosť a neefektívnosť v zariadeniach sociálnych služieb (staré objekty),Nízky záujem o prácu v sociálnej oblasti,Nedostatočný počet dobrovoľníkov pre oblasť sociálnych služieb,Nedostatok priestorovej kapacity v budovách ZpS a DSS,Infraštruktúra (bezbariérová) na území mesta (chodníky, pošta...),Nedostatok pracovného personálu,Nedostatok pracovných príležitostí následná nízka zamestnanosť zdravotne

<ul style="list-style-type: none">- Mestská organizácia Jednoty dôchodcov• Nemocnica Krupina – AGEL SK,• Oddelenie dlhodobo chorých LDCH,• Domáca ošetrovateľská služba ADOS,• Záujem a finančná podpora z rozpočtu mesta na fungovanie a zaistenie sociálnych služieb,• Aktivita seniorov pri riešení problémov,• Záujem občanov o poskytovanie sociálnych služieb,• Počítačový kurz pre seniorov realizovaný študentmi SOŠ Obchodu a služieb,• Gymnázium Andreja Sládkoviča a Stredná odborná škola obchodu a služieb Krupina v rámci celoživotného vzdelávania poskytujú priestory a kvalifikovaných pedagógov na rekvalifikáciu a rozširujúce vzdelanie pre záujemcov,• KTV - regionálna televízia Krupina ponúka informačný servis aj pre seniorov,• Pravidelné oceňovanie seniorov mestom pri príležitosti životných jubileí,• Pravidelné spoločensko-kultúrne akcie pre seniorov,• Jednorazové dávky poskytované MsÚ• Príspevok ÚPSVaR zamestnávateľovi na pracovné miesto pre ZŤP,• Systém ďalších kompenzácií z ÚPSVaR	<p>postihnutých v meste,</p> <ul style="list-style-type: none">• Obmedzené možnosti stretávania sa pre ZŤP občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami,• Nastavenie finančných výziev na skvalitňovanie poskytovaných sociálnych služieb,
O - Príležitosti	T - Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">• Systematické rozširovanie a skvalitnenie poskytovaných služieb pre seniorov,• Zvýšenie mobility seniorov prostredníctvom odstránenia bariér v meste – debarierizácia inštitúcií,• Vytvoriť možnosti pracovnej integrácie pre občanov so ZŤP a so zdravotnými	<ul style="list-style-type: none">• Negatívny demografický vývoj (znižovanie a nárast počtu obyvateľov v seniorskom veku),• Vyššie nároky seniorov na kvalitu a rozsah sociálnych služieb,• Cenová nedostupnosť sociálnych služieb (ZpS, DSS) pre seniorov a občanov so zdravotnými obmedzeniami,

<p>znevýhodneniami,</p> <ul style="list-style-type: none">• Motivácia seniorov k aktívnemu tráveniu voľného času,• Zastrešenie dobrovoľníckej práce v rámci poskytovania sociálnych služieb,• Implementácia projektov financovaných z ESF aj iných finančných možností z grantových schém,• Tvorba chránených dielní,• Spolupráca centier so Zariadením pre seniorov – návšteva seniorov umiestnených v ZPS, príprava kultúrneho programu	<ul style="list-style-type: none">• Nedostatok vlastných finančných zdrojov - MsÚ,• Nízky rozpočet pre sociálnu oblasť,• Neisté finančné zabezpečenie už prebiehajúcich aktivít,• Hrozba následného zvyšovania poplatkov za sociálne služby,• Nízke príjmy seniorov, ktoré im neumožnia platiť za služby,• Nedostatok finančných prostriedkov MsÚ a registrovaných poskytovateľov soc. služieb na riešenie problémov cieľovej skupiny,• Nárast počtu obyvateľov odkázaných na sociálne služby v cieľovej skupine,• Nestabilná legislatíva,• Administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov zo štátnych dotácií a účelových fondov,
---	--

5.3 SWOT analýza – rodiny s deťmi:

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• Pomerne dobrá infraštruktúra, čo sa týka sociálnych služieb, školstva aj zdravotníctva,• Dostatočná sieť dobre fungujúcich školských a predškolských zariadení:• Materská škôlka:<ul style="list-style-type: none">- Malinovského- Súkromná materská škola• Súkromné materské centrum,• Základná škola:<ul style="list-style-type: none">- Jozefa Cígera Hronského	<ul style="list-style-type: none">• Nedostatok miest v materských školách,• Absencia nízkoprahového centra,• Záškoláctvo,• Absencia sociálnych bytov,• Nedostatok nájomných bytov pre mladé rodiny,• Nemožnosť rodičov upraviť si podmienky pre život, spojené s umiestnením ich detí do detského domova,• Nezáujem mládeže zo sociálne málo podnetného prostredia o vzdelávanie,

<ul style="list-style-type: none">- Eleny Maróthy Šoltésovej• Špeciálna základná škola,• Základná umelecká škola,• Školský klub detí a OZ Škrupinka,• Centrum voľného času (CVČ – DOMČEK),• Stredná škola:<ul style="list-style-type: none">- Gymnázium Andreja Sládkoviča- Stredná odborná škola obchodu a služieb• Priestor pre realizáciu voľnočasových aktivít detí a mládeže - Centrum voľného času DOMČEK,• Rodičovské centrum Mravenisko,• Výchovné poradenstvo na ZŠ,• Školský psychológ na ZŠ,• Gymnázium Andreja Sládkoviča a Stredná odborná škola obchodu a služieb Krupina poskytuje vzdelanie pre zdravotne znevýhodnených občanov a maloleté deti,• V rámci dobrovoľníctva sa študenti krupinských stredných škôl zapájajú do aktivít na pomoc seniorom a občanom so ZŤP,• Existencia poradenského centra pre obeť násilia alebo obeť ohrozené násilím,• Zariadenie núdzového bývania,• Existencia subjektov riešiacich rôzne závislosti pre mladých ľudí (CDR s resocializačným programom)• Edukácia a výchova rodičov k rodičovským schopnostiam a zručnostiam organizáciou Zdravé regióny,• Terénna sociálna práca na MsÚ,• Sociálne služby zamerané na pomoc deťom a ich rodičom v krízovej situácii – Centrum pre deti a rodiny DALIA	<ul style="list-style-type: none">• Neexistencia analýzy problémov, nespolupráce alebo nezájmu rodičov pri riešení výchovných a sociálnych problémov detí.
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Riešenie krízových situácií v rodinách, • Silný športový potenciál mládeže v regióne (existencia športovísk na území mesta), • Podpora mladých rodín zo strany mesta – príspevok pri narodení dieťaťa, • Uvítanie do života novorodencov mesta, • Pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...) 	
O - Príležitosti	T - Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Získanie finančných prostriedkov z Eurofondov, z vlastného rozpočtu mesta, z dobrovoľných zdrojov, • Podpora preventívnych aktivít zameraných na elimináciu rizikových a nežiaducich javov (prevencia záškoláctva, šikanovania, delikvencie, zvýšeného násillia, bezpečného používania Internetu, prevencie drogových závislostí a pod.), • Inklúzia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v rámci vzdelávania a projektov Erasmus+, • Príležitosť na aktívne trávenie voľného času pre deti a mládež – vybudovanie cyklotrasy, • Existencia detského ihriska (možnosť doplnenia novými prvkami podľa potrieb rodičov a detí), • Dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít • Možnosť poskytnutia priestorov na stredných školách pre športové aktivity, 	<ul style="list-style-type: none"> • Migrácia mladých vzdelaných ľudí a mladých rodín za prácou, • Zlá sociálna situácia rodín a finančná náročnosť voľnočasových aktivít

5.4 SWOT analýza – občania v krízovej situácii:

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivačná činnosť formou menších obecných služieb, • Spolupráca a súčinnosť štátnej polície 	<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce sociálne služby: komunitné centrum, útulok, nocľahareň • Nedostatok bytov nižšieho štandardu pre

<p>s mestskou políciou,</p> <ul style="list-style-type: none">• Záujem Rómov o zlepšenie ich sociálnej situácie,• Terénna sociálna práca,• Existencia resocializačných stredísk• Spolupráca ÚPSVaR s mestskou a štátnou políciou, s MsÚ,• Centrum právnej pomoci, (poskytuje každý druhý štvrtok v priestoroch "v klube dôchodcov" odbornú informačnú a právnu pomoc),• Dobrá spolupráca Charity sv. Alžbety n.o., pravidelná distribúcia hygienických a potravinových balíčkov pre cieľové skupiny obyvateľov,• Adresná pomoc vecná a finančná zo strany mesta pre cieľové skupiny obyvateľov,• Pomoc s umiestnením osoby odkázanej na pomoc v DSS a ZpS,• Zabezpečovanie pohrebov pre ľudí bez domova,	<p>nízkopríjmové marginalizované skupiny obyvateľov,</p> <ul style="list-style-type: none">• Problémy s platbami nájomného a službami spojenými s bývaním,• Nedostatočná aktivizácia dlhodobo nezamestnaných,• Predsudky majority voči rómskej komunite,• Nežiaduce stereotypy v správaní príslušníkov komunity
<p>O - Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none">• Pokračovanie v aktivačnej činnosti alebo využitie inej (aktuálnej) formy pomoci dlhodobo nezamestnaným,• Zriadenie komunitného centra,• Zriadenie útulku pre rodiny v krízovej situácii,• Vytvorenie dobrovoľných programov na rozvoj mesta (napr. so zapojením nezamestnaných)• Odborné prednášky pre ohrozené skupiny obyvateľ,• Finančné poradenstvo,• Poskytovanie rekvalifikačných kurzov na získanie praktických zručností vo vybraných profesiách	<p>T - Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none">• Nárast počtu sociálnych kategórií občanov (marginalizovaných) vyžadujúcich sociálne služby,• Zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí,• Nezáujem časti cieľovej skupiny riešiť svoje problémy,• Zlá sociálna a finančná situácia občanov bez domova a neprispôsobivých občanov a ich neochota spolupracovať s úradmi, políciou a osobami, ktoré sa im snažia pomôcť zmeniť nepriaznivú životnú situáciu.

STRATEGICKÉ CIELE A OPATRENIA

2024 - 2030
MESTO KRUPINA

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

6 STRATEGICKÉ CIELE A OPATRENIA

6.1 Stratégia rozvoja sociálnych služieb

Ako bolo už uvedené v úvodnej časti, cieľom komunitného plánovania mesta Krupina nie je len zabezpečovanie siete sociálnych služieb, ale budovanie silnej a rozvíjajúcej sa komunity založenej na troch pilieroch:

- 1. rovnomerný rozvoj sociálnych služieb,**
- 2. zabezpečenie dostatočných informácií** pre existujúcich a budúcich zákazníkov/klientov sociálnych služieb,
- 3. rozvoj komunitného života** s osobitným zreteľom na cieľové skupiny komunitného plánu, ktoré sú častokrát zo spoločenského života vylúčené alebo vylúčením ohrozené.

Vzhľadom na tento prístup sociálne služby je nutné poskytovať predovšetkým tým obyvateľom, ktorí sú z rôznych dôvodov znevýhodnení, resp. ohrození sociálnou exklúziou (príp. existuje reálny predpoklad, že takáto situácia u nich nastane). Ide najmä o nasledovné skupiny obyvateľov:

- **seniori,**
- **občania s ťažkým zdravotným postihnutím** alebo s nepriaznivým zdravotným stavom,
- **občania ohrození správaním iných fyzických osôb**, rodiny so zanedbávanými deťmi, s deťmi s poruchami správania, rodičia, ktorí nezabezpečujú riadnu starostlivosť a výchovu svojich detí,
- **občania v nepriaznivej sociálnej situácii** z dôvodu, že nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb; resp. pre závislosť od návykových látok nie sú schopní samostatne riešiť svoje problémy,
- **dlhodobo nezamestnaní** a občania odkázaní na pomoc v hmotnej núdzi,
- **nepripravení občania** (z dôvodu životných návykov, spôsobu života), zotrvávajúci v lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

6.2 Ciele a opatrenia

Až doteraz sme sa v jednotlivých častiach komunitného plánu mesta zaoberali súčasným stavom v sociálnej oblasti, jej skutkovým obrazom. Zmapovali sme všetky relevantné oblasti. Tento stav sme podrobne analyzovali a na základe SWOT analýzy sme určili hlavné faktory rozvoja. Definovanie strategických cieľov mesta v sociálnej oblasti nadväzuje na výsledky komplexných analýz a na SWOT analýzu.

Dôležitou súčasťou komunitného plánovania je zedefinovanie konkrétnych opatrení – a to nielen v nadväznosti na zákon o sociálnych službách, ale aj iných opatrení, ktoré dokážu napomáhať cieľovým skupinám v ich sociálnej inklúzii. V strategickej časti sú zedefinované ciele a opatrenia s aktivitami komunitného plánu sociálnych služieb, ktoré vychádzajú z

výstupov analýz. Jednotlivé opatrenia sú koncipované tak, aby ich naplnením došlo k uspokojeniu potrieb v oblasti sociálnych služieb a sociálnej pomoci v širšom kontexte, aby ich mohli využívať všetci obyvatelia mesta.

Hlavný cieľ komunitného plánu:

Zvyšovanie kvality, rozsahu a dostupnosti sociálnych služieb k spokojnosti všetkých obyvateľov mesta Krupina

Strategická vízia určuje smer, ktorým by sa mesto mala uberať. Popisuje všeobecné snahy predstaviteľov mesta a tiež samotných jej obyvateľov o celkový rozvoj mesta Krupina v sociálnej oblasti.

Po zhrnutí a analýze všetkých relevantných podkladov a po špecifikácii problémov v oblasti sociálnej pomoci a sociálnych služieb, bol proces komunitného plánovania sociálnych služieb z hľadiska strategického plánovania zameraný prioritne na štyri nosné cieľové skupiny:

- **Seniori**
- **Ťažko zdravotne postihnutí občania a občania so zdravotnými obmedzeniami**
- **Rodiny s deťmi**
- **Občania v krízovej situácii**

6.3 Seniori

Cieľová skupina seniori patrí do skupiny občanov, ktorí dosiahli vek rozhodujúci pre priznanie starobného dôchodku a vyšší. Zároveň sa ocitli v situácii vyžadujúcej podporu komunity, nakoľko túto podporu a pomoc nemôžu získať iným štandardným spôsobom. Príčinou sociálneho vylúčenia seniorov môže byť:

- **nepriaznivý zdravotný stav** (napr. osamelosť, zanedbanosť, psychické problémy),
- **nedostatok finančných prostriedkov** (nízke dôchodky, ceny liekov a zdravotníckych pomôcok),
- **prístupové bariéry** (napr. u lekárov a verejných inštitúciách),
- **nedostatočná informovanosť** (napr. o sociálnych službách, sociálnej pomoci a sociálnych dávkach).

Špecifické princípy pre poskytovanie sociálnych služieb seniorom by mali vychádzať z nasledovných východísk:

- **prednostné poskytovanie terénnej, prípadne ambulantnej formy sociálnej služby, pred pobytovou formou sociálnej služby pre seniorov,**
- **prednostné poskytovanie a podporovanie pomoci v prirodzenom sociálnom prostredí** (domáca opatrovateľská služba, peňažný príspevok za opatrovanie),
- **potreba finančnej a priestorovej dostupnosti predovšetkým terénnych a ambulantných sociálnych služieb,**

- **potreba dostatočnej kapacity v zodpovedajúcej kvalite pobytových sociálnych služieb.**

6.3.1 Analýza problémov

Najdôležitejšie je zotrvanie v prirodzenom rodinnom prostredí, poskytovanie opatrovateľskej služby. Ďalej je dôležité vyriešenie problémov spojených s vytvorením vhodných podmienok pre činnosť organizácií pracujúcich s cieľovou skupinou v meste ako aj celodenné denné centrum, kde by im bolo okrem záujmovej činnosti zabezpečené aj sociálne poradenstvo. V meste Krupina pobytová ale aj ambulantná sociálna služba pre obyvateľov mesta, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby (ZPS, denný stacionár).

6.3.2 Potreby rozvoja sociálnych služieb pre seniorov

- ❖ **Rozvoj terénnych sociálnych služieb s cieľom zotrvania seniorov v prirodzenom prostredí domácnosti,**
- ❖ **Aktivizácia rozvoja súčasných a ďalších aktivít pre cieľovú skupinu seniorov v oblasti kultúrneho vyžitia a trávenia voľného času,**
- ❖ **Podpora aktivít s cieľom vzdelávania a informovania seniorov v oblasti prevencie kriminality, nakoľko táto cieľová skupina sa stáva v súčasnej dobe obeťami trestných činov.**
- ❖ **Prezentovanie dobrovoľníctva**

Priorita	1. Sociálna starostlivosť
Cieľ	1.1. Podpora aktívneho starnutia
Aktivita	1.1.1. Rozvoj terénnej opatrovateľskej služby s cieľom zotrvania seniorov v prirodzenom prostredí domácnosti
Zdroj financovania	Prostriedky štrukturálnych fondov EÚ, rozpočet mesta, dotácie štátu, a VÚC, iné.
Termín realizácie	2024 - 2030
Zodpovednosť	MsÚ a registrovaný poskytovateľ opatrovateľskej služby
Indikátory plnenia	Pomoc seniorom pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách, sprevádzanie klienta

Priorita	1. Sociálna starostlivosť
Cieľ	1.1. Podpora aktívneho starnutia
Aktivita	1.1.2. Viesť databázu a kontakty obyvateľov, ktorí potrebujú odľahčovaciu službu.
Zdroj	Rozpočet mesta, granty, pripravovaná novela zákona č. 448/2008 Z.z.

financovania	Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
Termín realizácie	2024 - 2030
Zodpovednosť	MsÚ
Indikátory plnenia	Počet obyvateľov na odľahčovaciu službu

Priorita	1. Sociálna starostlivosť
Cieľ	1.1. Podpora aktívneho starnutia
Aktivita	1.1.3. Aktivizácia seniorov v oblasti kultúrneho vyžitia a trávenia voľného času
Zdroj financovania	Prostriedky štrukturálnych fondov EÚ, rozpočet mesta, dotácie štátu, a VÚC, vlastné zdroje KD
Termín realizácie	2024 - 2030
Zodpovednosť	kluby dôchodcov, organizácie (školy, polícia...)
Indikátory plnenia	Kultúrne podujatia, spoločenské podujatia, výlety, posedenia v DC, vykonávanie rôznych tvorivých aktivít

Priorita	1. Sociálna starostlivosť
Cieľ	1.1. Podpora aktívneho starnutia
Aktivita	1.1.4. Podpora aktivít s cieľom vzdelávania a informovania seniorov v oblasti prevencie kriminality, nakoľko táto cieľová skupina sa stáva v súčasnej dobe obeťami trestných činov
Zdroj financovania	Prostriedky štrukturálnych fondov EÚ, rozpočet mesta, dotácie štátu, a VÚC, iné
Termín realizácie	2024 - 2030
Zodpovednosť	MsÚ, DC – klub dôchodcov
Indikátory plnenia	Realizácia projektov a prednášok o bezpečnosti bývania a spolunažívania, preventívne kontroly stavu bezpečného bývania, ako sa nestáť obeťou trestného činu. Poradenstvo a prednášky sa budú konať v DC.

6.4 Občania so zdravotným postihnutím

Skupinu občanov so zdravotným postihnutím tvoria občania, ktorých sociálne problémy vznikajú ako následok ich nepriaznivého zdravotného stavu alebo zdravotného postihnutia. Zdravotné postihnutie je možné definovať ako akúkoľvek duševnú, telesnú, dočasnú, dlhodobú alebo trvalú poruchu alebo znevýhodnenie, ktorý osobám bráni prispôbovať sa bežným potrebám života. Zdravotné postihnutie je však široké spektrum zdravotných problémov občanov. Podľa klasifikácie Svetovej zdravotníckej organizácie a z hľadiska kritérií charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do nasledovných kategórií:

- **Telesné postihnutie**, poruchy sluchu, zraku a reči, poruchy pohybového aparátu, poruchy vnútorných orgánov, civilizačné ochorenia
- **Duševné poruchy**, poruchy intelektu (mentálne poruchy), psychické poruchy
- **Kombinované postihnutia**.

V zákone č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v ktorom sa sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia riešia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu sa definuje, že ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %. Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov. Podľa tohto zákona sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok, ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách zdravotné postihnutie pojmovo nevymedzuje, avšak uvažuje o riešení nepriaznivej sociálnej situácie pre túto skupinu osôb, pričom nepriaznivou sociálnou situáciou podľa tohto zákona je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav. Tento zákon však stanovuje posudzovanie odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach a tiež definuje druhy a formy sociálnej služby, ktoré môže byť poskytované v prípade odkázanosti občana na pomoc inej fyzickej osoby. Taktiež určuje jednotlivé úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o domácnosť a základné sociálne aktivity, ktorými sa rieši nepriaznivá životná situácia občana.

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov sa zaoberá občanmi so zdravotnými problémami a to na účely poskytovania dávok dôchodkového poistenia. Podľa uvedeného zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Z uvedeného vyplýva, že legislatíva definuje zdravotné postihnutie fyzickej osoby vzhľadom na finančné vyrovnania (dávky) a služby, na ktoré občani vzniká nárok podľa jednotlivých zákonov. Zdravotné postihnutie člena domácnosti ovplyvňuje nielen jeho samého, ale i všetkých členov jeho rodiny. Vznik ochorenia akéhokoľvek druhu zmení

zásadne život človeka. Mení sa jeho kontakt s priateľmi, väčšinou je s tým spojená strata zamestnania, kontakt s kolegami, širokým okolím, následné finančné problémy, veľmi častú odkázanosť na pomoc iných a osamelosť.

6.4.1 Analýza problémov

Okruhy problémov spojených s možnosťami zabezpečenia pobytovej sociálnej služby je potrebné riešiť z dôvodu demografického vývoja - starnutie populácie ako aj nárastu civilizačných ochorení, čo spôsobuje nárast počtu občanov odkázaných na pobytovú formu sociálnej pomoci. Existenciu osamelo žijúcich ľudí, ktoré si nemajú možnosť sami pomôcť ani nájsť riešenia pre svoj problém, je potrebné riešiť terénnou sociálnou prácou. Ďalším problémom je chýbajúci priestor na sebarealizáciu záujmovej činnosti občanov so zdravotným postihnutím. Priestor by mal slúžiť na vymieňanie aj získavanie informácií o možnosti pomoci osobám s konkrétnym druhom postihnutia alebo ochorenia. Vybudovaním denného centra by sa znížila ich izolovanosť v domácom prostredí. Problémom je nedostatok informácií o existujúcich sociálnych službách a o platnej legislatíve pre cieľovú skupinu.

V meste je potrebné odstraňovať existujúce bariéry, vytvoriť mapu bezbariérovosti v meste, budovať orientačné a informačné systémy pre osoby so ZP. Je potrebné iniciovať zriadenie chránenej dielne, čím sa môže ovplyvniť zmena pohľadu na ľudí so zdravotným postihnutím.

6.4.2 Priority rozvoja sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím

Priorita	2. Vytvorenie komplexu sociálnych služieb pre občanov so zdravotným postihnutím
Cieľ	2.1. Podpora občanov so zdravotným postihnutím
Aktivita	2.1.1 Odstránenie bariér
Zdroj financovania	Prostriedky štrukturálnych fondov EÚ, rozpočet mesta, VÚC, príspevky klientov.
Termín realizácie	2024 - 2030
Zodpovednosť	MsÚ Krupina, spolupráca so zainteresovanými subjektmi
Indikátory plnenia	Počet vybudovaných prístupov

Priorita	2. Podpora a aktivizácia pracovného začlenenia občanov so zdravotným postihnutím
Cieľ	2.2. Podpora občanov so zdravotným postihnutím
Aktivita	2.2.1. Iniciovať zriadenie chránenej dielne a pracoviska
Zdroj financovania	rozpočet mesta, rozpočet štátu, zákon č. 5/2004 Z.z. Zákon o službách zamestnanosti
Termín realizácie	2024 - 2030

Zodpovednosť	združenia, organizácie pracujúce s cieľovou skupinou (školy, podnikateľské subjekty)
Indikátory plnenia	Zriadiť chránenú dielňu alebo chránené pracovisko na MsÚ Krupina (aspoň jedno pracovné miesto pre občana so zdravotným postihnutím na MsÚ Krupina)

Priorita	2. Zlepšenie informovanosti o sociálnych službách a platnej legislatíve pre občanov s nepriaznivým zdravotným stavom
Cieľ	2.4. Podpora občanov so zdravotným postihnutím
Aktivita	2.4.1. Zabezpečiť efektívny systém informovanosti o sociálnych službách a platnej legislatíve
Zdroj financovania	rozpočet mesta, granty, sponzori
Termín realizácie	2024 - 2030
Zodpovednosť	MsÚ Krupina v spolupráci s inštitúciami a organizáciami pracujúcimi s cieľovou skupinou
Indikátory plnenia	Počet vydaných infobuletínov pre osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom ktorého by sa cieľová skupina dozvedela, ako a akým spôsobom môže riešiť svoje problémy

6.5 Rodiny s deťmi

Rodina je malá sociálna skupina, je základnou bunkou spoločnosti. Je tvorená aspoň jedným rodičom a dieťaťom. Členovia rodiny sa riadia ustálenými vzormi správania sa, každý člen rodiny plní určitú sociálnu úlohu. Rodina má reprodukčnú, výchovnú, ekonomickú prípadne výrobnú, ochrannú, emocionálnu funkciu. Do cieľovej skupiny patria osamelé matky s maloletými deťmi, viacdtné rodiny (kde sú tri a viac detí), mladé rodiny, neúplné rodiny, matky a ženy, ktoré sú obeťami domáceho násillia, ďalej deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávanie zo strany rodičov, nedostatok záujmu o výchovu a zabezpečovanie základných životných potrieb), deti ohrozené syndrómom CAN, deti a mládež s poruchami správania a tendenciami k asociálnemu správaniu, deti s problémami záškoláctva, „mladí dospelí“ po ukončení ústavnej starostlivosti. Tiež sú to rodiny úplné s nízkym príjmom. Patria sem aj rodiny s talentovanými deťmi.

6.5.1 Analýza problémov

Pre cieľovú skupinu je potrebné udržanie a spropagovanie komunitného centra, ktoré pokryje riešenie viacerých problémov a je tiež základom pre riešenie ostatných problémov cieľovej skupiny. Terénou sociálnou prácou sa zabezpečí práca s rodinami v ich prirodzenom prostredí, terénny pracovník bude monitorovať potreby a problémy cieľovej skupiny. Je potrebné presne definovať, ktoré inštitúcie sa zaoberajú cieľovou skupinou, čo konkrétne riešia, ktorými problémami sa zaoberajú, ako sa môžu spoločne jednotlivé inštitúcie potreby a problémy cieľovej skupiny riešiť. Ďalej je potrebné riešiť trávenie

voľného času detí a mládeže, ktoré finančne nezaťažuje rodičov detí, pomáha predchádzať vzniku sociálno-patologických javov ako kriminalita mládeže, alkoholizmus, konzumácia návykových látok, závislosť na internete a pod.

6.5.2 Priority rozvoja sociálnych služieb pre rodiny s deťmi

Priorita	3. Mladé rodiny s deťmi
Cieľ	3.1. Zlepšenie dostupnosti samostatného bývania mladých rodín
Aktivita	3.1.1. Dostupnosť samostatného bývania mladých rodín v prípade potreby zabezpečiť výstavbu obecných nájomných bytov
Zdroj financovania	Rozpočet mesta Krupina, Štátny fond rozvoja bývania
Termín realizácie	2024 - 2030
Zodpovednosť	MsÚ Krupina
Indikátory plnenia	Počet odovzdaných nájomných bytov alebo vypracovaných štúdií na lokality nájomného bývania pre mladé rodiny

Priorita	3. Vybudovanie základnej siete služieb na podporu rodín s deťmi
Cieľ	3.2. Podpora rodín s deťmi
Aktivita	3.2.1. Zabezpečiť preventívne programy na zníženie sociálno-patologických javov
Zdroj financovania	rozpočet mesta, rozpočet dotácie štátu, a VÚC, granty a iné.
Termín realizácie	priebežne
Zodpovednosť	MsÚ, organizácie pracujúce s touto cieľovou skupinou, CVČ DOMČEK
Indikátory plnenia	Počet realizovaných aktivít na území mesta Krupina

Priorita	3. Zlepšenie systému spolupráce a koordinácie subjektov pôsobiacich v sociálnej oblasti
Cieľ	3.3. Podpora rodín s deťmi
Aktivita	3.3.1. Súčinnosť medzi organizáciami pracujúcimi s rodinou, deťmi a mládežou
Zdroj financovania	Bez výraznejších nárokov na zdroje
Termín realizácie	2024-2030
Zodpovednosť	školy, CVČ - DOMČEK
Indikátory plnenia	Počet súčinnosti medzi organizáciami pracujúcimi s rodinou, deťmi a mládežou

Priorita	3. Podpora a pomoc pri zlepšovaní rôznych životných situácií rodiny s deťmi v ich prirodzenom prostredí
Cieľ	3.4. Podpora rodín s deťmi
Aktivita	3.4.1. Zriadiť miesto terénneho sociálneho pracovníka pre prácu s mládežou
Zdroj financovania	Bez výraznejších nárokov na zdroje
Termín realizácie	2024-2030
Zodpovednosť	MsÚ
Indikátory plnenia	Počet pracovných miest TSP pre prácu s mládežou

6.6 Občania v krízovej situácii

Svojím zložením je veľmi rôznorodá cieľová sociálna skupina, preto aj potreby, prístupy, formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto sociálnej skupine sú veľmi rôznorodé. Táto cieľová sociálna skupina pozostáva v meste Krupina z niekoľkých základných skupín, ale aj ich kombinácií. Sociálne problémy týchto skupín sú spôsobené nedostatočnou mierou a možnosťou uspokojovania základných životných potrieb ako následok ich sociálnej situácie, v ktorej sa z rôznych (subjektívnych aj objektívnych) príčin ocitli a ktorá spôsobuje ich sociálne vylúčenie. Do tejto sociálnej skupiny zaraďujeme:

- občanov prepustených z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby,
- dlhodobo nezamestnaných občanov,
- občanov spoločensky neprispôsobivých (občania so sociálne patologickým správaním),
- závislých občanov (látkové a nelátkové závislosti),
- občanov bez prístrešia.

Sociálne vylúčenie majú sťažený prístup k službám, sociálnym sieťam a vzdelávacím príležitostiam. Prejavom sociálneho vylúčenia je dlhodobá nezamestnanosť, závislosť na sociálnych dávkach, nízka kvalifikácia, zlý zdravotný stav, rozpad rodín či strata sebaúcty. Ako adaptácia na podmienky sociálneho vylúčenia sa často vytvárajú špecifické hodnoty a normy, kladie sa dôraz na prítomnosť, neschopnosť plánovať do budúcnosti, pocity beznádeje a bezmocnosti či presvedčenia, že človek nemôže ovplyvniť vlastnú sociálnu situáciu.

6.6.1 Analýza problémov

Spoločenské problémy týchto skupín sú podmienené odlišným spôsobom života a životným štýlom, ktorého prejavy sú veľakrát v protiklade so životným štýlom majoritnej populácie komunity a v rozpore s jej verejnou mienkou. Za dôležité považujeme riešiť terénneho sociálneho pracovníka na útvare služieb mesta. Prostredníctvom terénneho sociálneho pracovníka chceme integrovať do spoločnosti osoby ohrozené sociálnym vylúčením. Zariadenie komunitného centra poskytuje komplexné sociálne a komunitné služby pre cieľové skupiny. Aj tu chýba dobrovoľníctvo. Za vážny problém sa považuje a chýbajúci útulok. Zriadením útulku by sa začalo systematicky pracovať s občanmi bez prístrešia.

6.6.2 Analýza potrieb

Priorita	4. Vybudovanie základnej siete služieb na podporu rodín s deťmi v krízovej situácií
Cieľ	4.1. Podpora rodín s deťmi
Aktivita	4.1.1. Zistiť potrebu, záujem zriadenia nízkoprahového denného centra
Zdroj financovania	Prostriedky štrukturálnych fondov EÚ, rozpočet mesta, dotácie štátu, a VÚC, granty a iné.
Termín realizácie	2024 - 2030
Zodpovednosť	MsÚ, organizácie pracujúce s touto cieľovou skupinou
Indikátory plnenia	Počet rodín potrebujúcich pomoc nízkoprahového denného centra

Priorita	4. Vytvorenie vhodných podmienok pre komplexnú prácu s občanmi bez prístrešia
Cieľ	4.2. Podpora občanov sociálne vylúčených
Aktivita	4.2.1. Útulok pre rodiny v krízovej situácií
Zdroj financovania	rozpočet mesta, štátny rozpočet, príspevky klientov
Termín realizácie	2024 - 2030
Zodpovednosť	MsÚ Krupina v spolupráci s inštitúciami a organizáciami pracujúcimi s cieľovou skupinou
Indikátory plnenia	Počet miest v útulku

Priorita	4. Vytvorenie vhodných podmienok bývania pre marginalizované rómske komunity a osoby v nepriaznivej sociálnej situácii
Cieľ	4.3. Skvalitniť bývanie ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii a marginalizované rómske komunity

Aktivita	4.3.1. Budovať nízkoštandardné byty pre MRK
Zdroj financovania	Rozpočet mesta Krupina, Štátny fond rozvoja bývania
Termín realizácie	2024 - 2030
Zodpovednosť	MsÚ Krupina
Indikátory plnenia	Vypracovať štúdiu realizovateľnosti - najmä na lokalitu, Navrhnuť počet bytov nízkeho štandardu

ZÁVER

Sociálna služba a sociálna pomoc je súbor činností, ktoré občanovi poskytujú pomoc v nepriaznivej sociálnej situácii a ochranu pred sociálnym vylúčením. Pomáhajú zabezpečiť základné životné podmienky, nadobudnúť sociálnu stabilitu obnoviť sociálnu nezávislosť a suverenitu.

Komunitný plán je prvý výstup, ktorý je potrebné priebežne aktualizovať v súvislosti s meniacou sa situáciou v sociálnej oblasti. Hlavnou prioritou mesta je, aby potreby obyvateľov boli vhodnou formou pomoci a starostlivosti maximálne uspokojené a viedli k podpore občana v jeho nezávislom a zmysluplnom živote.

PRÍLOHA č. 1

1 Dotazník – pre obyvateľov mesta Krupina

1. **Pohlavie** Muž Žena

2. **Vek** rokov

3. **Aké je Vaše najvyššie dosiahnuté vzdelanie?**

- Vysokoškolské
- Stredná škola s maturitou
- Stredná škola bez maturity
- Základné

4. **Aké je Vaše sociálne postavenie? (vyberte jednu z možností)**

- Zamestnanec
- Podnikateľ /SZČO
- Študent
- Dôchodca
- Invalidný dôchodca
- Nezamestnaný
- Dobrovoľne nezamestnaný
- Poberateľ dávky hmotnej núdzi
- Rodič na materskej / rodičovskej dovolenke
- V domácnosti

5. **Aké je zloženie Vašej domácnosti ?**

- Viac generáčna domácnosť
- Obaja rodičia s dieťaťom
- Manželia bez detí
- Jednotlivec s dieťaťom
- Jednotlivec
- Iný typ

6. **Aké sú podľa Vás v súčasnosti najväčšie problémy v Krupine? jednotlivé oblasti ohodnoťte známku podľa závažnosti od 1(závažne) do 5 (marginálne) ?**

Zdravotníctvo
Sociálne služby
Športová a kultúrna ponuka podujatí
Bezpečnosť v meste
Čistota v meste
Voľné pracovné miesta
Bytová výstavba / nedostatok cenovo dostupných bytov
Problémy s dopravou
Iné.....

7. Označte sociálne služby, ktoré v súčasnej dobe využívate vy alebo člen vašej rodiny? (môžete označiť viac možností)

- Opatrovateľská služba v domácnosti
- Terénna sociálna práca
- Domov sociálnych služieb
- Sociálne bývanie (sociálna ubytovňa)
- Požičiavanie zdravotníckych pomôcok
- Krízové centrum pre matky s deťmi
- Denný stacionár
- Denné centrum (klub dôchodcov)
- Zariadenie pre seniorov (domov dôchodcov)
- Nevyužívam žiadnu sociálnu službu
- Iné

8. Kto využíva Vami vybranú sociálnu službu?

- Nezamestnaná človek
- Človek v nepriaznivej životnej situácii
- Osoba ohrozená závislosťou
- Dlhodobo chorý dospelý
- Dieťa so zdravotným postihnutím
- Senior
- Momentálne nikto
- Iné

9. Ak sa Vaša rodina dlhodobo stará o niekoho, čo by Vám najviac pomohlo k lepšiemu zabezpečeniu starostlivosti a opatery? (môžete označiť viac možností)

- Finančné prostriedky
- Nič nepotrebujem, rodina sa postará bez problémov
- Zariadenie krátkodobého pobytu mimo rodinu pre danú osobu...
- Pomoc kvalifikovanej opatrovateľky – platená forma
- Pomoc dobrovoľníkov – neplatená forma
- Susedská výpomoc
- Poradenstvo
- Iné

10. Uvažujete, že by ste v blízkej budúcnosti (do 5 rokov) využili niektorú zo sociálnych služieb?

- Áno, ak by ma okolnosti prinútili
- Už niektorú zo sociálnych služieb využívam a budem aj v budúcnosti
- Nie, neuvažujem o tom
- Áno, pre svojich blízkych
- Áno, sám pre seba

11. O aké sociálne služby by ste mali záujem, ktoré by ste chceli využívať

- Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- Zariadenie pre rodinu s deťmi
- Zariadenie núdzového bývania
- Sociálne byty
- Odľahčovacia služba
- Služby pre seniorov
- Služby pre osoby so zdravotným postihnutím
- Zariadenie podporovaného bývania
- Služby poskytované v domácnosti
- Poradenstvo
- Iné

12. Aká forma poskytovania sociálnej služby by Vám vyhovovala najviac?

- Ambulantná (za sociálnou službou prijímateľ soc. služby dochádza)
- Terénna (sociálna služba sa poskytuje v prirodzenom rodinnom prostredí prijímateľa soc. služby – doma)
- Pobytová (súčasťou sociálnej služby je ubytovanie, soc. služba sa poskytuje ako celoročná alebo týždenná)

13. Viete, kam by ste sa obrátili so žiadosťou o pomoc, ak by ste ju potrebovali?

	1áno	2 nie
V prípade domáceho násilia	☐	☐
Pomoc pre osobu ohrozenú závislosťou (alkoholik,..)	☐	☐
Starostlivosť o dieťa so zdravotným postihnutím	☐	☐
Starostlivosť o imobilného člena domácnosti	☐	☐
Získanie zdravotných alebo kompenzačných pomôcok	☐	☐
Informácie o práci pre osoby so zdravotným postihnutím	☐	☐
Starostlivosť a opatera seniora	☐	☐
Donáška teplého jedla do domácnosti	☐	☐

**14. Ktoré zo skupín obyvateľov nášho mesta si podľa Vás zaslúžia viac pozornosti?
(môžete označiť viac možností)**

- Rodiny s malými deťmi
- Rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím
- Deti a mládež
- Nezamestnaní
- Etnické menšiny
- Seniori
- Osoby ohrozené závislosťou
- Osoby ohrozené domácim násilím a šikanovaním
- Osoby bez domova
- Iné

PRÍLOHA č. 2

2 Dotazník – pre prijímateľov sociálnych služieb mesta Krupina

1. Pohlavie Muž Žena

2. Vek rokov

3. Ako dlho ste v zariadení, resp. ako dlho poberáte sociálnu službu?

..... rokov (každý nový začatý rok zaokrúhlite smerom nahor)

4. Pred nástupom do zariadenia ste mali trvalý pobyt v Krupine?

Áno Nie

5. Zmenili ste si trvalý pobyt na mesto Krupina ?

Áno Nie

6. Ako by ste ohodnotili starostlivosť personálu známkou od 1(výborne) do 5 (nedostatočne)?

7. Na koho sa obrátite pri riešení akéhokoľvek problému označte poradovým číslom od 1 (menej často až vôbec) do 6 (často) ?

Opatrovateľka / pracovník zariadení

Poskytovateľa sociálnych služieb

Rodina

Mesto Krupina

Lekár

Iné

8. Zmenili by ste zariadenie / poskytovateľa sociálnych služieb, ak by to bolo možné?

Áno Nie

9. Ponúka zariadenie / poskytovateľ sociálnych služieb dostatočný počet aktivít ohodnoťte známkou od 1(výborne) do 5 (nedostatočne) ?

10. Odporučili by ste zariadenie v ktorom sa nachádzate resp. poskytovateľa sociálnych služieb svojim známym?

Áno Nie Neviem

PRÍLOHA č. 3

3 Dotazník – pre zamestnancov sociálnych služieb mesta Krupina

1. Pohlavie Muž Žena

2. Vek rokov

3. Ako by ste ohodnotili spokojnosť s Vašou prácou v sociálnych službách známkou od 1(výborne) do 5 (nedostatočne) ?

4. Aké problémy vnímate pri poskytovaní sociálnych služieb? podľa intenzity problému priradíte hodnotenie k jednotlivým bodom od 1 (s problémom sa nestretávam) do 5 (významný problém)

Nízky počet zamestnancov

Nízke mzdové ohodnotenie

Medziľudské vzťahy

Prístup nadriadených k riešeniu problémov

Materiálne vybavenie

Iný problém.....

5. Myslíte si, že prijímatelia sú spokojní s poskytovanými sociálnymi službami ohodnoťte známkou od 1(spokojný) do 5 (nespokojný) ?

6. Odporučili by ste Vaše zariadenie / poskytovateľa sociálnej služby svojim známym?

Áno Nie